

65. évf., 2011. IX. 15., ára 50 dinár

24

Jó Pajtás

ZÖLD TÁBOR - KISHEGYES

(SIHELNIK JÓZSEF ORNITOLÓGUS EGY NÁLUNK RITKÁNAK SZÁMÍTÓ KIS LÉGYKAPÓT MUTAT BE A TÁBOROSOKNAK)

Lapunkat a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft. keretében működő FORUM NYOMDA kivitelezi

Zarándokok ezreinek részvételével szeptember 7-én és 8-án megtartották a doroszlói Mária-kegyhelynél (Szentkút vagy Bajkút) a Kisboldogasszony-napi búcsút.

A **doroszlói Mária – Keresztények Segítségé Egyházmegyei Kegyhely** világegyházi jelentőséggel bír. Legtömegesebb, ugyanakkor a legmeghittebb is a Kisboldogasszony-napi búcsú, melyen az idén – noha az ünnep hétköznapra esett – szokatlanul nagy számú, majd tízezernyi hívő jelent meg. Több vajdasági településről gyalog érkeztek Doroszlóra a zarándokok, mások lovas kocsival, a többség azonban busszal vagy autóval jött. A kegytemplomban, illetve a szabadtéri oltárnál folyamatosan voltak a magyar, szlovák, német és horvát nyelvű szentmisék, míg az első nap fő eseménye a gyertyás körmenet volt.

A legenda szerint a 18. században egy vak pásztor megmosta a szemét a doroszlói kút vizében, és visszanyerte látását, azóta a Szentkút vizét gyógyhatásúnak, mi több: csodatevőnek tartják. A kút előtt kialakított kis medencéből merített vízzel sokan megmosásuk kezüket, lábukat, palackokba töltve haza is visznek belőle, hogy az otthon maradtak is részesülhessenek a csodatevő víz hatásából. A régen Bajkútnak nevezett forrás vizének csodatevő hatását bizonyítandó korábban egy egész kiállítás mutatta be az eldobott mankókat, amiket a gyógyultak hagytak ott...

Kisboldogasszony napja megünneplésének központi eseménye a püspöki nagymise volt, melyet az idén msgr. dr. Veres András szombathelyi püspök és a helyi papság celebrált.

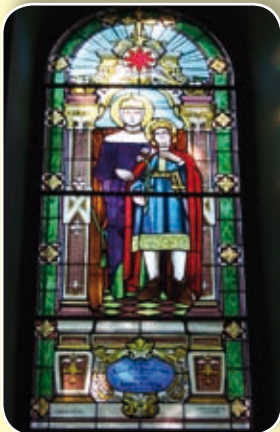
Az Ukrajnában, Harkov városkában meghirdetett nemzeti biennálén sikeresen szerepeltek a szabadkai EmArt Műhely növendékei. **Lipták Ramóna** különdíjas lett (oklevelet és érmet kapott ajándékba, s munkája a katalógusban is megjelent), míg Patarcsity Edvin, Dimitrije Petronijevič, Ivana Savković, Milica Jević, Stefan Rogić és Szabó Réka Dorottya oklevélben részesült. A műhely megkapta a legjobb kollektíváért járó díjat.

Egyébként a pályázatra a világ 30 országából összesen 7582 munka érkezett.

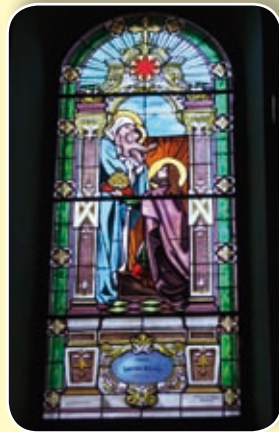

Ramóna és díjazott rajza

Színes fények a kúlai templomban

A kúlai Szt. György-templom eddigi fehér ablakait nemrég vitrázsrá cserélték. A templomba bemenet jobb oldalát Boldog Bodgánffy Szilárd vértanú püspök teljes nagyságú képe van. Az oldalajtó feletti ablakban Szent István király a Szűzanyának az országot felajánló képe látható. A bal oldalon az első ablakban Boldog Salkaházi Sára szerzetesnő

teljes nagyságú képe, míg a Missziós kereszt feletti ablakban Boldog Gizella királyné és Szent Imre herceg ifjúkori képe van. A négy ablak felújítása dr. Romoda György hozzájárulásának köszönhetően valósulhatott meg. A korábban elkészült négy ablak tavaly megtörtént felújítását is ugyanaz az adakozó tette lehetővé.

R. L.

Az óbecsei Sever Đurkić iskola 6.1 osztályközössége a tanév első napján megválasztotta a vezetőséget. A képen: Mészáros Orsolya titkár, Gortva Emese alelnök, Bozsóki Petra elnök, Varga Diána titkárhelyettes és Urbán Levente tisztségfelügyelő

Szeretem a szülőfalumat, a kanyargó Tisza csendjét...

Már harmadik ízben hirdette meg az óbcesei Népkönyvtár a képzőművészeti és az irodalmi pályázatot a község napja alkalmából magyar és szerb nyelven Az én városom, falum címmel. Sok pályamunka érkezett nemcsak az óbcesei, hanem a péterrévei iskolából is.

Augusztus végén, a városnap ünnepségek előestéjén osztották ki a legjobbaknak a megérdemelt jutalmakat, díszokleveleket. Dupák Orsolya és Radojević Magdolna köszöntötte az egybegyűlteket, majd a díjazott írásokat hallhattuk.

A pályázók bemutatták, s nagyon szépen megfogalmazták a szülővárosuk, szülőfalujuk iránti szeretetüket.

Bálint Andrea Óbecséről írt: „...Szeretem, mivel itt nyáron több helyen lehet üdülni, elfelejteni a hétköznapi gondokat

is üzemel, amely már régóta ismert jó minőségű téglajáról. Régebben a halászat is virágzott, de ma már csak kevesen űzik ezt a foglalkozást. A falu egyes részeit különböző névvel illetik: van Makádi, Savóhegy, Antalfalva, Kismohol és Vásártér.”

A szintén péterrévei **Kiss Virág** is nagy szeretettel szól a falujáról: „Az én szülőfalum a Tisza jobb partján fekszik. Nevét egy Péter nevű révészről kapta, ki a falu első lakója volt. A komp ma is működik. A falu lakossága főleg mezőgazdasággal foglalkozik, nagy hagyománya van a csemegeuborka-termesztésnek. A nyaranta megrendezett Uborkanapok elnevezésű tudományos és művelődési rendezvénysorozat szép múltra tekint vissza, melyet a helyi Petőfi Földműves-szövetkezet szervez meg. A határban áll a Szent kút, melynek vizétől gyógyulást remélnek az ide

könyveit, ahova gyakran ellátogatok, a piac zsidobongását, a színház varázsát, a hosszú utcáit, ahol nap mint nap kerékpározom.”

Akik legszibbebben írták meg a fogalmazásokat, s legszibbebben rajzolták le, festették meg a szülővárosukat, díszoklevelet, könyvjutalmat kaptak.

Az irodalmi pályázat legjobbjai:

1. Bálint Andrea, az óbcesei Samu Mihály iskola hetedikese; 2. Kiss Zsófia, a péterrévei Samu Mihály iskola hatodikosa; 3. Kiss Virág, szintén a péterrévei Samu Mihály iskola hatodikosa.

A szerb tagozat győztesei: 1. a nyolcadikos Danijela Nikodinović, 2. a hatodikos Emil Jovanović, 3. a hatodikos Miljana Belić. Mindhárman a péterrévei Samu Mihály iskola tanulói.

A képzőművészeti pályázat díjazottjai:

Az irodalmi pályázat győztesei tanárnőjükkel

A képzőművészeti pályázat díjazottjai

a Mladost Sportközpont medencéiben vagy pedig a Tisza partján. Több kisebb település tartozik Óbecse községhez: Drea, Pecosor, Péterréve és Bácsföldvár. Városunk neves helye az egykori Bogdan Dunderski birtokán lévő kastély, ma Fantast Szálloda. Látogatásunk során fölmentünk a tetejére, ahonnan szép kilátás nyílik a nagy kiterjedésű, termékeny szántóföldekre. A városban gyógyhatású artézi kutak állnak, melyek vizét sokan fogyasztják is. Ma már világhírűek az alsóvárosi Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör tánc csoportjai. Neves óbcesei a Than vívő, Mór festő, Károly pedig híres vegyész volt.”

A péterrévei **Kiss Zsófia** így ír a falujáról: „...Ma is sok régi építésű vályogház van a falumban, meg újak is épülnek. Zömmel magyarok lakják, de vannak szerb és roma lakosok is. Legtöbbször földműveléssel és állattenyésztéssel foglalkoznak, és akad néhány kisiparos is, például kosárfonó, kovács, cipész, papucsos, szűcs... A téglagyár

zarándoklók. A falu lakóinak életében fontos helyet kap a művelődési élet. A néhai dr. Kiss Imrének, a falu nagynevű és sokak által tisztelt orvosának egykori házában ma óvoda működik. Falumban mindig is jeles személyiségek éltek, s élnek ma is. A Samu Mihály iskola a központban áll, ide járok én. Az igazgatónk, Beretka Ferenc is író.

Szeretem a szülőfalumat, a kanyargó Tisza csendjét, szépségét, ahol csónakázni, fürödni szoktam, a Népkönyvtár sokszínű

Az alsósok kategóriájában: 1. Milinkov Bojana, a péterrévei Samu Mihály iskola negyedikes; 2. Pejić Martin, az óbcesei Sever Durkić iskola harmadikos tanulója; 3. Tóbiás Lilla, az óbcesei Petőfi Sándor iskola elsőse.

Különdíjat érdemelt a harmadikos Kis Gábor, a péterrévei Samu Mihály iskola tanulója. A felsősök csoportjában: 1. Németh Anetta, a péterrévei Samu Mihály iskola nyolcadikos; 2. Vécsi Gabriella, az óbcesei Samu Mihály iskola ötödikes; 3. Topolcsányi Petronella, a péterrévei Samu Mihály iskola elsős tanulója.

Csoprtmunkában: 1. az óbcesei Samu Mihály iskola ötödikes, 2. a péterrévei Samu Mihály iskola ötödikes, 3. az óbcesei Bratstvo iskola alsósai.

A középiskolások korcsoportjában: 1. az elsős Gordana Adamov, 2. A másodikos Stribor Dragičević, 3. a harmadikos Renata Avramov. Mindannyian gimnazisták.

Gratulálunk!

A díjazott rajzok

Koncz Erzsébet

A város kritikusai, avagy Szabadka gyerekszemmel

Városuk napját szeptember elsején ünneplik a szabadkaiak, amikor is több napon át különféle rendezvényekre és koncertekre kerül sor. Mint minden város, Szabadka is számos előnnyel és hátránnyal rendelkezik. Ódon épületei különös hangulatot kölcsönöznek ennek a helynek, akad lehetőség a kikapcsolódásra, hiszen itt van például a palicsi Állatkert, a lovarda, a medence vagy a jégpálya, van múzeumunk és járhatunk színházi előadásokra, de bizony bőven akadnak itt hiányosságok is, legalábbis a szabadkai Széchenyi István iskola nyolcadikosai, **Nyers Szanella, Bodócsi Anita, Vásárhelyi Vivien, Kószó Rebeka** és **Lázár Roland** így látják, annak ellenére, hogy ragaszkodnak szülővárosukhoz, és sok pozitívumot is elmondhatnak róla.

Rolandnak elsőként az elhanyagoltság jut eszébe városáról.

– A központot elég szépen renden tartják, csak a Népszínház csúnya. Szerintem nem kellett volna lebontani a régi épületet, elég lett volna csak rendbe hozni, meg azért a többi épülettel is törődni kell. A város külső részei és utcái viszont szerintem elhanyagoltak, és alig van park vagy lehetőség a sportolásra a környéken. Az én korosztályom szempontjából nagyon sok hiányosság van, meg sok helyen még ivóvíz sincs, jó lenne több kerékpárutat építeni, és jobban kellene vigyázni a városunkra. A szabadkaiak között is van sokféle ember, jók, segítőkészek és önzők vagy barátságatlanok, de talán a segítőkészség a legjellemzőbb ránk.

Rebeka szerint mindenki kötődik érzelmileg szülővárosához, legtöbben ott élik le egész életüket, rengeteg élmény és esemény

köti őket az épületekhez, utcákhoz, emberekhez. Ő is kötődik a városhoz, annak ellenére, hogy nem itt képzelel el a jövőjét, hanem Amerikában.

– Sajnos Szabadka nem ad elég lehetőséget arra, hogy az emberek megéljenek, főleg nem a művészeknek. Én hegedűművésznek készülök, és nem hiszem, hogy itt nagy jövő vár rám. A kulturális életet az emberek elhanyagolják, nem hallgatnak például klasszikus zenét, főleg a technikával és a gépi és a modernebb zenével vannak elfoglalva, de más művészetek sem jutnak igazán kifejezésre. Különben szeretem ezt a várost, kicsi, nyugodt és szép.

Anita szerint több közösségi programra, fesztiválokra, rendezvényekre lenne szükség a városban, több sportolási lehetőséget kellene teremteni, és sportversenyeket rendezni.

– Jó lenne, ha kerékpárverseny, futómaraton is lenne nálunk, és több kulturális programra lenne szükség. Például itt az Interetno Fesztivál, azt mindenki nagyon várja, de szerintem ezenkívül alig van esemény, vagy nincsenek eléggé meghirdetve, és az emberek nem is tudnak rólok. Pedig igény biztosan lenne rá. Nem értek egyet azzal sem, hogy sok új dologba belekezdzenek, de nem fejezik be. Több szórakozási lehetőséget kellene teremteni a fiataloknak, mert kénytelenek másik városba menni. Annak ellenére, mennyit kritizálok Szabadkát, nekem ide húz a szívem, és nagyon nehezen tudnék innen elmenni. Nagyon tetszik a központ, gyönyörű, amikor télen feldíszítik és kivilágítják. Szerintem egy szép város.

Vivien szerint Szabadkán a Városháza az egyike a legszebb épületeknek, Palicsot vi-

szont már nem nagyon mutogatná a turistáknak. Legalábbis, amíg rendbe nem teszik. Szerinte az Állatkertre is ráférne a változtatás, sokkal nagyobb helyen kellene tartani az állatokat.

– A különféle nemzetiségeknek többet kellene törődniük egymással, a városban nagyobb tisztaságot kellene tartani, és az embereknek jobban oda kellene erre figyelniük. Hogy a város más pontjain milyen az élet, nem nagyon tudom, a saját környékemmel viszont elégedett vagyok. A Kelebiai erdő is nagyon szép, olyan hely, ahová érdemes kirándulni. A kulturális élet szerintem egész jó, több esemény is van év közben, de szórakozóhelyből lehetne több is.

– Sajnos minél távolabb megyünk a központtól, annál szegényesebb, elhanyagoltabb a környezet – véli Szanella. – Másrészt bármilyen nagyobb, rangosabb esemény történik, arra sosem itt, Szabadkán kerül sor. Azért persze vannak itt is szép dolgok, épületek, és végül is minden itt van, amire szükségünk lehet, de valahogy nincs itt olyan különlegesség, ami vonzaná az embereket, turistákat. Emellett alig van szórakozási lehetőség, az itteniek inkább átmennek Magyarországra moziba, színházba, vagy nyaranta fürdeni, mert itt nincs aquapark, és ezek a dolgok nagyon hiányoznak Szabadkáról. Sajnos, nem ide jönnek, hanem innen mennek el az emberek. Az is probléma, hogy a különböző nemzetiségek eltávolodtak egymástól. Ezekon a dolgokon kellene változtatni, mert szerintem a városnak nagy lehetőségei vannak, és ha egyszer el is mennék innen, biztosan vissza is térnék.

Sztojánovity Livia

Madarak vonulása

A kis lilik első példányai már szeptember elején felbukkannak a Tiszántúlon. A madár méreteiben alig különbözik nagyobb fajtársától, de jellemző a sárga szemgyűrűje és fehér hókája, amely a szeme fölé nyúlik. Ez a nagy liliknél a szem előtt marad. A kis lilik novemberben gyakran újabb hullámban érkezik, valószínű tehát, hogy a skandináviai állomány mellett Szibéria felől is hazánkban át vonul dél felé. Állománya veszélyeztetett, fokozottan védett. A nagy lilik és a vetési lúd csapatai októberben jelennek meg hazánkban. A csapatok napközben a legelőket járják, és csak késő délután, alkonyatkor húznak a vízre. A húzás jóval napnyugta előtt

Kis lilik

indul; a csapatok egymást követik, majd a víz felett felbomlik a csend, és a nagy madarak pörögve, forogva hullanak pillanatok alatt az odalenti úszó társaik mellé. A nyílt vízben való éjszakázás biztonságot jelent számukra, a pihenő madarakat sem ember, sem állat nem tudja észrevétlenül megközelíteni.

Ha valaki napsütötte őszi délutánon egy füves domboldalon pókhálót keresne, hosszasan kutathatna, mire rábukkanna egyre. A finom háló eltűnik, szinte láthatatlanná válik a fűszálak között. Egészen más a helyzet a kora

reggeli órákban. Mindenütt harmat csillog, és a háló szemein is megkapaszkodó, napfényben szikrázó vízcseppek messziről elárulják a pókok leshelyeit. Különösen a délnek néző gázos domboldalokon gyakori a sárga alapon feketén csíktolt darázspók. Hálója mindig alacsonyan feszül a fű között, a pók többnyire a közepén ülve várja a jó szerencsét. Zsákmánya apró sáskákból, bagolylepkékből, legyekből és szúnyogokból áll.

Legyekben, különösen a falvak és tanyák környékén, ősszel sincs hiány. A házi légy rendkívül szapora rovar, egyszerre átlagosan száz hosszúság, sárgásfehér petét rak a trágyakupacokra, és azokból nagyon gyorsan, akár huszonnégy óra alatt kikelnek a lárvák. A bából kibújó légy néhány nap múlva már maga is petéket rak. A házi légy egész életét környezetének hőmérséklete befolyásolja. Minél melegebb van, annál mozgékonyabb, legjobban a 30–40 Celsius-fokos hőmérsékletet kedveli. Rendkívül jó szaglásával deríti fel a táplálékot, nem véletlen, hogy a kertben vagy a verandán reggelizhet asztalon is nyomban megjelenik. Szívókájával csak a folyékony vagy

oldott anyagot képes felvenni, a szilárd táplálékot a rábocsátott folyadékkal oldja fel. A házi légy átlagos élettartama legfeljebb két–négy hétre tehető, de ha folyadékot nem talál, egy nap alatt is elpusztulhat. Egy felül finom hálóval lezárt akváriumban kevés sertésrágyán az egész szaporodási folyamata végigkísérhető. Ahol a hőmérséklet szabályozására is lehetőség van, a kelési időtartam változását is szemrevételezhetik a biológiai szakkör tagjai.

Az őszi madárvonulás számos faj esetében láthatatlanul, éjszaka zajlik, másoknál viszont könnyen megfigyelhető. A falu főutcáján gyakori látvány a villanydrótokon egymás mellett szorongó nagy fecskecsapat. Nemritkán mindhárom hazai faj képviselői együtt készülődnek a nagy vándorútra. Időnként felrepülnek, fordulnak egyet, majd újra a drótszálakra ereszkednek. Ha viszont feltűnően sietve és vészkiáltásokat hallatva repülnek fel, többnyire a gyors röptű kabasólyom közeledik és próbál közülük zsákmányt szerezni. Szeptember második felében és október elején gyakran láthatjuk a laza csapatban dél felé repülő füstifecskéket. Csapataik a vonulás során a nádasokban éjszakáznak.

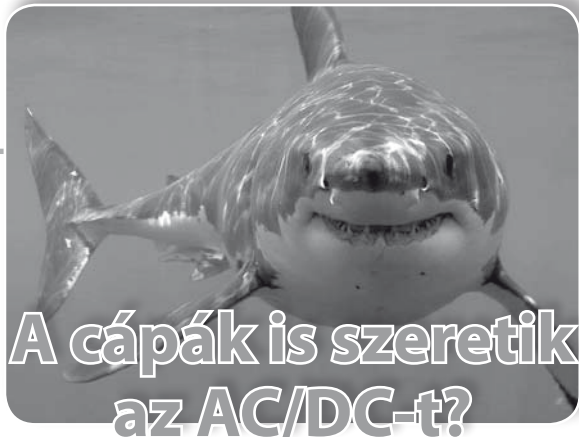
Sch. E.

Darázspók

Házilégy

A cápák is szeretik az AC/DC-t?

Egy ausztrál úriember, aki a turistáknak szervez „cápatúrát”, felfedezte, hogy az ausztrál hard rock legenda zenéje kiváló cápacsaliként működik.

A cápák érzékszerveit rendkívül finomra hangolta a természet, ezért régóta ismert, hogy a megfelelő hangtartományba eső zenével el lehet őket riasztani. Így drága felszerelés nélkül, viszonylag egyszerűen megelőzhetők a többnyire tragédiába torkolló, nemkívánatos találkozások cápa és ember között.

Bizonyos esetekben azonban a zene pont az ellenkező hatást éri el. Korábbi tesztek során megállapították, hogy az alacsony frekvenciájú muzsikák kifejezetten vonzzák a tengeri ragadozót, különösen a 20 és 1000 hertz közötti tartomány hat rájuk csalogatóan.

Az AC/DC dalai is ebbe az intervallumba esnek, így meglehetősen hívatóak a cápák számára. Különösen a You Shook Me All Night Long és az If You Want Blood című dalok működnek jól a gyakorlatban, a víz alatti cápanézó túrát szervező Matt Waller szerint majdnem olyan hatékonyak, mint a csaliként használt halnyesedék.

Nemcsak a cápák szeretik a tüzes gitárriffeket, egy angol állatkertben az elefántoknak játszanak le Black Sabbath-, Led Zeppelin- vagy Metallica-számokat. A rockzene ugyanis kifejezetten nyugtatólag hat az ormányosokra.

Sok olyan mindennapi étel létezik, ami végzetes kimenetelű lehet a Spapagáj vagy más díszmadár számára. Amikor új madarat hozunk a házhoz, kötelesek vagyunk utánajárni a szóban forgó madárfaj táplálkozási igényeinek.

A liliomfélék családjába tartozó növényekkel

A hagyma, póréhagyma (vagy zöldhagyma), metélőhagyma és a fokhagyma mind a liliomfélék családjába tartoznak. Ez egy olyan növénycsoport, amelyet igen magas kéntartalom jellemez. Ezen növények a madaraknál vérszegénységhez vezethetnek. Bizonyos esetekben a hagyma irritációt okoz a szájban, nyelcsőben, begyben.

Laktózzal

Az emlősök tejet termelnek a kicsinyeiknek. Mivel a madarak nem emlősök, természetes környezetükben nem juthatnak hozzá tejhez. Éppen ezért a madarak nem rendelkeznek olyan enzimekkel, amelyek felbontják a laktózt vagy a tejcukrot. A legtöbb madárorvos szerint a laktóz

ÁLLATKIRAKAT

Kihalás fenyegeti a pillangókat

Számos pillangó-, szitakötő- és bogárfajt fenyeget a kihalás veszélye Európában – erre figyelmeztet az öreg kontinens veszélyeztetett fajait összegző, nemrég frissített Vörös Lista. A ludas nem meglepő módon elsősorban a természetes élőhelyek szűkülése.

Az UICN kutatói által végzett felmérés szerint minden harmadik pillangófaj állománya csökken. Összesen 435 fajt vettek górcső alá, ezek közül 40 már a kihalás szélén áll. A legtöbb veszélyeztetett pillangófaj Dél-Európában él, számukra a fő veszélyt élőhelyük elvesztése jelenti, ami leggyakrabban a mezőgazdasági termelési szokások megváltozásával függ össze, legyen szó akár intenzívebb termelésről vagy a termőterületek parlagon hagyásáról. Fontos tényező még az éghajlatváltozás, és a sajnos egyre gyakoribb erdő- és bozóttüzek is nagyban hozzájárultak a jelenlegi helyzet kialakulásához.

A helyzet nagyjából hasonló a korhadó fáktól erősen függő szaprofita bogarak esetében is, amelyek meghatározó szerepet töltenek be a tápanyagok újrafeldolgozásában. Az UICN összesen 431 korhadéklakó bogárfajt vizsgált, ezek egyharmada csak Európában fordul elő. A tanulmányozott fajok közül 46 tűnhet el a földrésről, míg 29 fajt a globális kihalás réme fenyegeti. A pillangókhöz hasonlóan a veszélyeztetett bogárfajok élőhelyei is zsugorodnak a fakitermelés és a régi erdők eltűnése miatt.

A szitakötők szinte mindenütt megtalálhatók Európában, de legnagyobb számban Dél-Franciaországban, az Alpok lábánál és a Balkán egyes vidékein élnek. A jegyzékbe vett 130 szitakötőfaj 14 százaléka veszélyeztetett, ezek 5 százaléka a Földről is teljesen eltűnhet.

A Természetvédelmi Világszövetség által készített Vörös Lista a Föld több mint 47 ezer veszélyeztetett, kihalófélben lévő, illetve csökkenő állományú faját veszi leltárba.

Mivel ne etessük a madarunkat?

kis mennyiségben nem ártalmas a madár szervezetére. Túl sok laktóz viszont hasmenést okozhat. A joghurt és a sajt biztonságosnak számít, ugyanis nem tartalmaz laktózt. Bármilyen más tejterméket legjobb, ha egyáltalán nem adunk a madárkának.

Csokoládéval

A madarak másképpen emésztik meg a csokoládét, mint a többi állat. Emésztés közben egy teobromin nevű melléktermék keletkezik, amely rendkívül mérgező a madarak számára. A keserű csoki a legmérgezőbb, de a tejszokoládé is tilos étel a díszmadaraknak!

Avokádóval

Bizonyos fajta avokádók mérgezőek a madarak számára. Úgy gondolják, hogy a héja és a magja a legveszélyesebb, de az avokádó semmilyen része sem ajánlott a madaraknak. Bár elég valószínűtlen, hogy a madár elpusztul tőle, mégis, a biztonság kedvéért ne etessünk semmilyen madarat avokádóval!

A fenti lista távolról sem terjed ki mindenre. Minden madártulajdonos, aki kételkedik valamelyik étel biztonságosságában, beszéljen az állatorvossal, mielőtt megegetné vele a madarát!

HOROG

Harcsaszüret Magyararkanizsán

Július 2-án a Tisza magyararkanizsai szakaszán nagyszabású kuttyogatóversenyt tartottak. Még soha nem neveztek be annyian, mint most, negyvenöt csónakból kilencven horgász vett részt. Érkeztek a versenyre igazi nagy kuttyogatók is, mint például Csernák Zoltán Magyarországról. Ő sajnos nem ért oda a rajtra, úgyhogy az újságíróknak fenntartott csónakból kísérte végig a versenyt.

Reggel izgalmas látvány volt, amint a negyvenöt csónak egyszerre fut ki, és hamarosan már nagyban zengett a víz a kuttyogatók csapása nyomán. Voltak, akik nem is használtak horgászbótot, hanem csak kuttyogatószárat, amelyet abban a kezükben tartottak, amellyel ütötték a vizet. Ezért a csali úgy mozgott a mélyben, mint ahogy a pálca a felszínen.

A versenyzők egész délelőtt ütötték a vizet. Sok harcsa került horogra, de rengeteg volt közötté a méreten aluli, amelyet azonnal vissza kellett engedni, és a bírók nem is vették őket figyelembe.

Fent a telepen rottyogott a tiszai harcsából készült halászlé. Lehet, hogy a versenyzőket ez is ösztönözte, de szerintem inkább a sok nyereség, és serleg, amit az első öt helyezett kapott. Fél egykor lassan elkezdtek kikötni a csónakok, és megkezdődött a mérlegelés.

A győztesek zsákmánya

A következő eredmények születtek: 1. Pósa Róbert és Pópity Mihály (Magyararkanizsa), 2. Szalma Gábor és Újhelyi Péter (Magyararkanizsa, Törökkanizsa), 3. Vladimir Prišić, Nenad Jovičić (Futak, Karlóca). A legnagyobb harcsát a Milan Šerifović és Dragan Pavlović kragujevaci páros fogta. A versenyen egy hölgy is részt vett, Tóth Margarét Magyarországról érkezett, sajnos nem ért el helyezést.

A díjkiosztás után jött a megérdemelt pihenés, ebéddel egybekötve. Ebéd közben megérkeztek az adatok, több mint félszáz bajszost fogtak a versenyzők. Ezután mindenki nyugodtan megebédelt, összepakolt, majd elköszönt, mondván, jövőre ilyenkor valamennyien ugyanitt.

Dobó Dávid, Magyararkanizsa

Csernák Zoltánnal csónakáztam...

...Grétivel fényképezkedtem

Júniusban tartották a temerini Kárász Sporthorgász Egyesület úszózáversenyét. A versenyen külön csoportokban lép-

Úszózáverseny a Jegricskán

tek fel a gyerekek és hölgyek, a díjakat pedig a Fácán horgászbót biztosította. A megmérettetésre 19 gyermek és 5 hölgy jelentkezett. Mind a hölgyeknél, mind a gyerekeknél a tavalyi győztesek is felléptek.

A reggelire készített finom pogácsa fokozta a hangulatot, bár érezhető volt a felnőttekben a szorongás, mert tartottak a szeszélyes időjárástól, ugyanis bármelyik pillanatban elerjedhetett az eső.

A hölgyeknek három óra versenyidő áll rendelkezésükre, míg a gyerekeknek csak másfél, ugyanis két csoportra osztottak minket, mert többen voltunk, mint amennyi horgászhelyet kínált a vízpart.

Én a második körben kerültem sorra, és alig vártam már, hogy bevethessen a csontival meg gilisztával felcsalizott hor-

gaimat. A mezőny igen erős volt. Mindenki szenvedélyesen horgászott, és senkinek sem lankadt a kedve. A verseny után az M1 klubhelyiségben ebédeltünk, szórakoztunk és ott osztották ki a díjakat is. A fő díjakon kívül valamennyi résztvevő kapott egy-egy spicbotot is.

A gyerekek helyezése a következő: 1. Kohanec Zsóka, 2. Kothai Sándor, 3. Pásztor Flórián. A hölgyek eredménye: 1. Jecsinac Anna, 2. Horváth Izabella, 3. Salamon Diana.

Az idei horgászverseny sokkal eredményesebb volt a tavalyinál. Remélem jövőre is ilyen sok jó horgász jelentkezik, és még több hal kerül horogra. Mellesleg én a 8. helyet foglaltam el, és meg is lepődtem, hogy 15 hallal ilyen eredményt értem el.

Pásztor Krisztián, Temerin

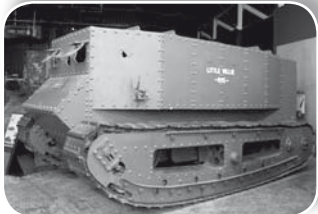
Szeptember 15.

Enikő, Melitta, Lóránt, Katalin, Mária, Roland, Töhötöm, Alpár, Bogáta, Borisz, Hetény és Imelda napja.

Enikő: Vörösmarty Mihály névalkotása az Enéh névből, -kó kicsinyítő képzővel. Jelentése: ünő, szarvashéhn.

Töhötöm: Török, magyar eredetű név, a Tühütüm névből származik. Jelentése: fejedelem, herceg.

1916. IX. 15. – 95 éve történt

Először használtak csatában tankot: Franciaországban a Somme-i csata idején használták a Little Willie-t. A harci gépet a britek küldték a németek ellen.

1890. IX. 15. – 121 éve történt

A délnyugat-angliai tengerparti Torquay városában (Agatha Mary Clarissa Miller néven) megszületett Agatha Christie angol krimiíró, Miss Marple és Hercule Poirot megalkotója. A krimi koronázatlan királynőjeként is szokták emlegetni. 66 detektívregénye minden idők legnagyobb példányszámában elkelt könyvei között szerepel. Csak Shakespeare műveiből és a Bibliából adtak el többet.

Szeptember 16.

Edit, Soma, Kornélia, Kornél, Ambros, Ciprián, Eufémia, Geminián, Imelda, Jozafát, Lúcia, Ludmilla, Milica, Titusz, Eugénia és Ditta napja.

Edit: Germán eredetű név. Jelentése: birtok, örökség, vagyon, harc.
Jozafát: Héber eredetű bibliai név. Jelentése: Jahve ítélt.

1893. IX. 16. – 118 éve történt

Budapesten megszületett Szent-Györgyi Albert, Nobel-díjas magyar orvos és kutató. A paradicsompaprikával folytatott kísérletei során azonosította a hexuronsavat a C-vitaminnal, és segítségével a paprikából kiinduló C-vitamin gyártásának módszerét is kidolgozták Szegeden. A témakörben folytatott kutatásaiért 1937-ben kapott élettani-orvosi Nobel-díjat. A Szegedi Orvostudományi Egyetem 1987-ben vette fel a nevét.

1662. IX. 16. – 349 éve történt

Sir John Flamsteed angol csillagász elsőként figyelte meg tudományos módszerekkel napfogyatkozást.

Szeptember 17.

Zsófia, Ildikó, Róbert, Ludmilla, Ferenc, Lámbert, Palóma és Emánuel napja.

Zsófia: Görög eredetű név. Jelentése: bölcsesség.

Róbert: Germán eredetű név. Jelentése: fényes, hírnév, dicsőség.

1844. IX. 17. – 167 éve történt

Megszületett Puskás Tivadar, Európa első telefonközpontjának megalkotója, a telefonhírdő felalálója. E találmányt – némileg eltúlozva – akár az internet (vagy legalábbis a „háló” bizonyos szolgáltatásai) előfutárának is tekinthetjük.

1877. IX. 17. – 134 éve történt

Meghalt William Henry Fox Talbot angol természettudós, a fényképezési eljárás egyik úttörője. A francia Louis Jacques Mandé Daguerre-ral egy időben kidolgozta a papírra való fényképezés technikáját és a papírnegatívok számára alkalmas előhívót. Ő dolgozta ki a róla elnevezett fénykép-sokszorozító eljárást (talbotypia).

Szeptember 18.

Diána, József, Ambrus, Metód, Richárd és Rikarda napja.

Diána: Római mitológiai név, a Hold, a szülés és a vadászat szüz istennőjének, a görög Artemisz megfelelőjének a neve. Jelentése: ragyogó, erdők, vadászat, fény, szülés istennője.

Metód: Görög, latin eredetű név. Jelentése: kutatás, nyomozás, csel, furfang.

52. IX. 18. – 1959 éve történt

Megszületett Marcius Ulpius (Nerva) Traianus római császár, a hírhedt keresztényüldöző. Kedvezményeket biztosított a római polgároknak, csökkentette az adóterheket, helyreállította a jogrendet, körültekintően és mérsékelt szigorral kormányozta a Birodalmat.

1819. IX. 18. – 192 éve történt

Megszületett Jean Bernard Léon Foucault francia fizikus. Nevét a híres Foucault-féle ingakísérlet (1851) őrzi, mellyel kísérleti bizonyítékot szolgáltatott a Föld tengely körüli forgására. Ehhez egy 67 méter hosszú, dróton lengő, nehéz vasgömb mozgását elemezte a Panthéonban.

Szeptember 19.

Vilhelmina, Tódor, Alfréd, Mária, Szabolcs, Emília, Tivadar, Jónás, Vilma, Szilárda, Palóma és Sebő napja.

Vilhelmina: Latin, germán, német eredetű név, a Vilhelma továbbképzése. Jelentése: erős akaratú, védelmező.

Tivadar: Görög, latin eredetű név, a Theodor név magyar megfelelője. Jelentése: Isten ajándéka.

1802. IX. 19. – 209 éve történt

Megszületett Kossuth Lajos államférfi, politikus. A nemzeti függetlenségért, a feudális kiváltságok felszámolásáért, s a polgári szabadságjogok biztosításáért vívott 19. századi küzdelem legnagyobb alakja volt. A Habsburg-ház 1849. április 14-i trónfosztása után ő lett Magyarország kormányzója, ideiglenes államfője.

1853. IX. 19. – 158 éve történt

I. Ferenc József osztrák császár és magyar király megtekintette a Bécsbe szállított Szent Koronát, és a budai várban jelölte ki őrzési helyét.

Szeptember 20.

Friderika, Fülöp, Frida, Euszták, Fausztina, Filippa és Zsuzsanna napja.

Friderika: Német eredetű név, a Friedrich férfinév latinosított alakjának a női párja. Jelentése: béke, hatalom.

Euszták: Görög, latin eredetű név. Jelentése: dús kalászú, termékeny.

1992. IX. 20. – 19 éve munkával ünnepeljük

A takarítás világnapja: 1992-ben az ENSZ Környezetvédelmi programja (UNEP) szeptember 20-ra meghirdette a takarítási világnapot, amelynek célja a világméretű nagy-takarítás. Jelszava: „Gondolkodj világméreteken és cselekedj otthon.” Az akció Ausztráliából indult, ahol 1989-től szervezik az országos nagy-takarítás napját. Elő tehát a lapáttal, seprővel, tegyük tisztábbá környezetünket!

1822. IX. 20. – 189 éve történt

Megszületett Peter Mitterhofer osztrák asztalosmester és feltaláló, aki 1864-ben megszerkesztette az első, a maihoz teljesen hasonló elvi felépítésű írógépet. Szinte minden

rézlete megegyezik a később gyártott írógépekkel, csak ő nem féme- ket, hanem (asztalos volt, ugyebár...) fát használt (Wiener Modell 1864). Ahogy a mai gyerekek mondanák: Real Time Printer. Ha leütöd egy betű billentyűjét, azonnal a papírra nyomtatja a betűt, valós időben... :) Mitterhofer egyébként mosógépet is konstruált...

Szeptember 21.

Máté, Mirella, Ildikó, Jónás, Ifigénia, Maura és Míra napja.

Máté: Bibliai név, a héber Mattanja név rövidített Mattai formájának a görög alakjából származik. Jelentése: Jahve ajándéka.

Míra: Latin eredetű név, a Mirabella beczejéből önállósult. Jelentése: csodálatos.

1984. IX. 21. – 27 éve ünnepeljük

A magyar dráma ünnepe. A Magyar Írók Szövetségének kezdeményezésére 1984-től minden évben szeptember 21-én ünneplik a magyar dráma napját, Madách Imre Az ember tragédiája című drámája 1883. szeptember 21-i ősbemutatójának tiszteletére. Célja felhívni a figyelmet a magyar dráma-irodalom értékeinek jobb megismer- tetésére, és az írók ösztönzése újabb alkotások létrehozására.

1999. IX. 21. – 12 éve ünnepeljük

A béke napja. Az ENSZ békenapja nemcsak a nemzetek közti békére hívja fel a figyelmet, hanem az erőszakmentes otthonok, közösségek és iskolák is elő- térbe kerülnek.

Bővebben (angolul) itt találok: <http://www.peaceday.org>

Nem érek rá, épp Szigetelek!

Az idei Sziget Fesztivál is örületesnek bizonyult a maga jellemző önfeledtségével és szabadságával! Ez az a hely, ahol ezt mindenki megízlelheti, nemcsak a fergeteges koncerteket végigtombolva, hanem napközben is, a kultúrprogramokon, sportjátékokon, workshopokon... Ameddig a szem ellát, programkavalkád... Csak unatkozásra nincs lehetőség.

A Szigeten az egyik legjobb dolog a civilfalu, ahol különböző civilszervezetek sátrai sorakoznak, s érdekességekkel kötik le a koncertekre várakozó, céltalanul kószáló szigetlakó figyelmét. Sokszor játékra is buzdítanak, majd a témához kapcsolódó apró ajándékokkal indítanak utadra, mely – kedvet kapván a felfedezéshez – általában a következő sátorig vezet.

Nagyon fontosnak tartom, hogy egy ennyi embert megmozgató fesztiválon a természetvédelemnek, az erőszakmentesség hirdetésének is mindig akad hely ezekben a sátrakban. De jógázhatsz, kérhatsz tanácsot a rabbitól vagy házassodhatsz is... itt nincsenek határok.

Első nap az Ability Park feliraton akadt meg a szemem, mely a civilfalu azon része, ahol empátiás képességeidet tornáztathatod. Mit sem sejtve kanyarodtam be kis birodalmukba.

Az Ability Park tulajdonképpen egy interaktív élménypark, amely a fogyatékos emberek mindennapi élethelyzeteit mutatja be szórakoztató módon, különböző játékokon keresztül. Először kicsit bizarrnak tűnt, de gondoltam, megér egy próbát. Nem számítottam rá, hogy az itt tapasztaltak után egy kicsit más emberként térek majd vissza a nyüzsgő felszítválozók közé.

A park érdekessége, hogy izgalmas játékokat vonultat fel valamennyi féle fogyatékossgal kapcsolatban. Elsőként a siketek jelnyelvének világában kényszerültem feltalálni magam. Izgalmas volt egy nagyot hallóval „beszélgetni”. Ez volt maga a játék... Melyet egyébként nagyon szórakoztatónak találtam, amellet, hogy sikerült igencsak gondolkodóba ejtenie, valamint értékrend-mérlelelésre serkentenie...

A megadott szavak elmutogatása közben azért próbáltam jócskán artikulálva is kifejezni a mondandómat a kedves nagyot halló lánynak, aki tudott saájról olvasni. S ami nagyon furcsa, hogy önkéntelenül angol nyelvre váltottam... Mintha egy külföldit szerettem volna útbaigazítani... Emiatt kicsit kellemetlenül éreztem magam, de jót neveltünk az ügyetlen próbálkozásaimon.

Az egész egy nagy mókának tűnt, míg nem észbe kaptam, hogy a hallási fogyatékossgal rendelkezőknek mindennap együtt kell élniük ezekkel a nehézségekkel, ami valószínűleg nem minden esetben problémamentes számukra, és főleg nem szórakoztató.

A következő állomásom a kerekes székes akadálypálya volt, mely a képen is látható. Itt mozgássérült animátorok avattak be a külön-

Akadálypálya

Bolondozás

böző nehézségek legyőzésére alkalmas trükkökbe.

Aztán beleültem a tolokocsiba, és hajrá... Azt gondoltam, szórakozom egy jót, mindig is ki szerettem volna próbálni ezt a gurulós széket...

El kell mondanom, hogy remek kondícióm ellenére már a pálya első szakaszán érezni kezdtem minden kis izmot a karomban... és a terhelés a szűk, kanyargó s emelkedős-lejtős labirintusban egyre csak nőtt.

Ezt követően az Élő Könyvtárba látogattam. Feltűnt a különös név a programfüzetben, s gondoltam, ez csakis egy kényelmesebb információgyűjtő lehetőség lehet... mert végülis ki fogja a Szigeten a könyveket bújni – hagyományos módon...?

Az Élő Könyvtár éppúgy működik, mint egy rendes könyvtár – az olvasók kikölcsönöznek egy „könyvet” egy rövid időre. Miután elolvasták, visszahozzák, és ha kedvük van, kikölcsönöznek egy másikat. Csupán egy különbség

záfárhatetlen volt a nagy érdeklődés miatt, gondoltam kikölcsönzők egy Feministát. Szégyen vagy nem, tulajdonképpen nem voltam tisztában azzal, mit is takar egészen pontosan ez a fogalom... Íme, erre való az Élő Könyvtár... megkérdeztem hát. Itt fény derült arra, hogy alapelképzelésem igencsak tévesnek bizonyult, miszerint egy feministának férfigyűlölőnek kell lennie...

Tudtátok, hogy a feminista attól feminista, hogy egyenlőként kezeli a férfiakat és a nőket?

Tisztán, s világosan elmesélte nekem Feminista Élőkönyv barátom (aki megjegyzem – nagy meglepetésemre – éppen hímnemű volt), hogy szerinte mi kellene ahhoz, hogy ez megvalósuljon: Nagyobb megbecsülés a nőknek (gondoljunk itt akár csak a munkában való érvényesülésre), a házimunka, a gyermeknevelés megosztása a házastársak között, egyenjogúság.

Remekül elbeszéggettünk, s rá kellett jönnöm, hogy tulajdonképpen nagyon hasonló elveket vallunk... Ezek szerint én is (és szerintem még sokan mások) feminista vagyok...

Bár előítéleteim nem igazán voltak, információszerzés (és szórakozás) szempontjából teljes mértékben bevált nálam ez az Élő Könyvtár ötlet. Olvasni lustáknak is szívből ajánlom! :)

A Szigetről mindig csodás élményekkel térek haza, s új lendülettel, kreatív ötletekkel teli folytatom hétköznapjaimat. Mindenkinek szüksége van évente legalább egyszer kiereszteni a gőzt, s tartalmasan szórakozni... Nekem a Sziget ezt jelenti.

Tarapcsik Hajnalka

Itt tudatosult bennem, milyen erős felsőtesti izomzatot igényel, ha valaki kerekesszékre kényszerül. És tényleg nem egyszerű a haladás: ha felfelé haladsz, muszáj előredőlnöd, különben hanyatt esel a kocsival, ha meg lefelé gurulsz ügyelned kell, hogy mindkét kezettel egyformán fékezd a kereket, máskülönben lesiklás az útról... Az autózetéshez hasonlítanám... annyi különbséggel, hogy itt saját testedet kényszerülsz „szállítani”.

Mindenesetre izgalmas élmény volt számomra ez a kis túra „más földön”.

van: az Élő Könyvtárban a Könyvek élő személyek, és a Könyv és olvasója között személyes párbeszéd kezdődik.

Az Élő Könyvtár Könyvei olyan emberek, akik előítéletekkel és sztereotípiákkal gyakran szembesülő csoportokat képviselnek, és akik gyakran társadalmi kirekesztés áldozatai. Az Élő Könyvtárban a Könyvek nemcsak beszélnek, válaszolni is tudnak az olvasók kérdéseire, sőt, a Könyvek is tehetnek fel kérdéseket, és maguk is tanulhatnak. Mivel a bankrabló, a budhista és a sztriptíz táncos Könyv szinte hoz-

RÜGYFAKADÁS

Nyár

*Itt a nyár,
Szaladj már!
Siessünk a medencére,
Csobbanjunk bele a vízbe!*

*Labdázunk, fogócskázunk,
Hintázunk és szaladgáljunk!
Másszunk fel a fára,
Nehogy letörjön az ága!*

*Szaladjunk hát le a parkba,
Ne legyen most senki bamba,
Ne aludjuk át a napot,
Vegyén mindenki kalapot!*

Virág Anna, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Június

*Június a kedvenc hónapom.
Van is benne néhány jó napom.
Az idő is sokkal jobb már,
A hús medence már csak rám vár.*

*Hatodikán van a születnapom.
Nem tagadom, várom nagyon.
Tizenhárom éves leszek.
A nyápra tortát veszek.*

*A sulinak is lassan vége,
Jön a nyári szünet, végre.
Nem kell tanulni a nyáron.
A pihenést már nagyon várom!*

Temunovity Sztella, 6. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Osztályom

Mivel én jó matekos vagyok, matematikai meghatározást használok: az osztályom csodagyerekekből álló rendezett halmaz. Persze ezzel a tanáraink nem értenek egyet, szerintük igazából rendetlenek vagyunk (ami a rendezett ellentéte), és talán nem csodagyerekek, hanem inkább csodabogarak.

Szóval, mint az osztály részhalmaza, összegyűjtöttem pár rövid tanári véleményt is: szeleburdiak, hangosak, örökmozgó, tudálékosak, lehetetlenek..., mindez igazából hízelgő vélemény. Lehetnének örültek vagy vandálok is. Mi úgy gondoljuk, szépek vagyunk, az osztály fényképén... A hírek szerint a fényképésznek miattunk kellett szemorvoshoz mennie, miután hárommillió pattanást kellett eltüntetnie a fényképekről. Vallásosak... Ez abból látszik, hogy időnként ebből vagy abból a sarokból kiált fel valaki. Az istenit! A folytatást azért most nem jegyezném le. Összetartóak... Szünetben a fiúk udvarolnak, a lányok udvaroltnak, én pedig az udvaron szaladgálok, nekem ez az udvarlás legfelfoghatóbb formája. Utána meg itt van például a századik magyaróra. Az osztály minden évben felkészül erre a különleges napra. Ekkor csak a szórakozás a lényeg. Az óra előtt leginkább összegyűnünk, megbeszéljük, kinek jut vers, furfangos vicc vagy egy-egy költő életrajza. Itt egy véleményen vagyunk. Mindenki szerint a saját ötlete a legjobb. Ezért minden alkalommal vita is akad, ki mit csináljon. Most néhány lány összeülne rikácsolva elénekelni a kedvenc dalát. Van azonban valaki, aki elő szeretné adni, hogyan kell vészhelyzetben eltávolítani a rúzsfoltot az arcunkról, aminek a maradványa ott reked, mintha nem lenne lehetősége máshová mennie. Hiába vakargatjuk, kapargatjuk. Sikeresen elmondunk pár internetről lopott viccet. A fiúk közül egy megtalálja a világ legrövidebb versét. És van, aki szerint egy fejenállás jobban ki tudná fejezni az irodalomhoz való viszonyát.

Ilyenek vagyunk. Ezalatt a pár év alatt összejöttünk, mint számok az egyenletben. Tudjuk, hogy az osztály belső szögeinek összege állandóan 22. Hogy miért a matematikát hoztam most fel példának? Azért, mert bármilyenek is vagyunk, mi mindig számíthatunk egymásra. És valójában ez a fontos.

Pece Krisztina, 7. osztály, József Attila iskola, Újvidék

Vad vihar tombolt

Éppen a parkban játszottunk, amikor elkezdtek gyülekezni a felhők.

Az eső is megeredt. Mi a játszótéren a csúszda alá bújunk. Egyre jobban esett, zuhogott, mintha dézsából öntötték volna. Nagyokat dörgött és vilámlott. Kalimpált a szívem. Megindultunk hazafelé. Mindenki nagyon félt. Szaladtunk át az utcákon. Még a kutyák is megugattak, mert ők is féltek. Mintha haragudott volna az ég. A villámok csakúgy szikráztak a sötét, borús, éjfélete égen. Egyszer csak Rita elkiáltotta magát:

– Jaj, nézzétek, ég a mező!

Mindenki hátrafordult, és csodálkozva néztük, ahogy a réten a száraz fű ég, és a tűz a park felé terjed.

– Biztos villám csapat oda! – mondta Detti.

A gyerekek egyetértően bólogtattak.

– Ezt így akkor sem hagyhatjuk tovább! – kiáltottam, majd gyorsan folytattam: – A tűz mindjárt eléri a gördeszkaparkot! Tennünk kell valamit.

A csapat egyetértő fele a tűzoltóság felé vette az irányt, a másik része hazaszaladt. Nem volt időnk ezen bosszankodni.

Krisztián, Tamás, Endre és Dani a tűzoltókhoz sietett, a többiek pedig velem a göröparkba, egy „pár liter” vízzel. Ameddig mi a pályát locsoltuk, a fiúk megérkeztek az erősítéssel.

Pár perc alatt sikeresen eloltottuk a tüzet. Sajnos az eső még mindig esett. Mi hazamentünk. Később már mindenki a nap hőseiként emlegetett minket.

Csak azt nem értem, hogy az eső miért nem oltotta el a tüzet...

Székely Zsófi, 5. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

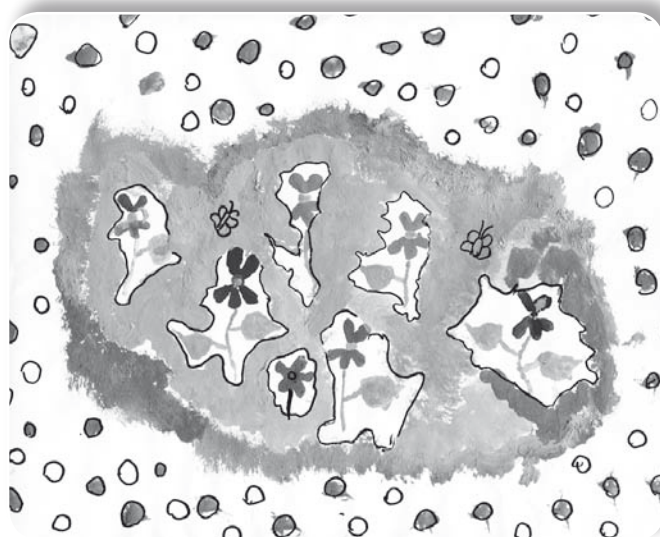
Hagyományaink

Minden évben, mikor eljön a paradicsomfőzés ideje, az egész család elmegy a mamához, és ott az udvarban főzzük a paradicsomot.

A nagyobb gyerekek a felnőttekkel együtt a vajlingba vagdosák a paradicsomot, a kisebb gyerekek pedig a mamával dolgoznak. Ők egy paszszírozóval nyomkodják a paradicsomot. Mikor befejeztük a vagdosást és a paradicsomnyomkodást, a gyerekek kimennek játszani az utcára, míg a felnőttek főzik az üstben a paradicsomot. Amikor megfőtt, akkor behívunk bennünket az utcáról. Előkészítjük a tisztára mosott üvegeket, és elkezdjük tölteni a paradicsomlét. Megbeszéljük, hogy ki öntözi az üvegekbe, és ki zárja le az üveget. Legtöbbször a mama tölti az üvegbe, mert ő a legidősebb, én és az unokatestvérem, Hargita pedig rátesszük a tetejét. Mikor mindent befejezünk, bemegyünk az ebédlőbe, és odaülünk az asztalhoz enni. Az ebédet ilyenkor a család férfitagjai készítik. Evés után a mama szétosztja a kifőzött paradicsomlét, mindenki megkapja a maga részét, és elmegy haza lepihenni egy ilyen fárasztó nap után.

A mi családjunk már generációk óta így főzi a paradicsomot, és ez azért szép, mert ilyenkor együtt van az egész család.

Mándity Angéla, 7. osztály, Samu Mihály iskola, Óbecse

Szerda Mária Réka törökbecsei tanuló rajza

A legizgalmasabb nyaram

A nyáron kétszer voltam tengeren. Először az iskolával Bulgáriában, utána a családommal Horvátországban.

Bulgáriában sokat fürödtünk, fociztunk és vásároltunk. Az étel nem volt nagyon finom, de ami ízlett, megettük. Esténként jókat buliztunk. A családommal Tribunjban nyaraltam nyolc napig. Egy kis szigeten volt a szállásunk. Kedvenc időtöltésem a búvárkodás és a pecázás volt. Esténként pedig egy nagy tranbulinról ugráltam. Felmásztunk az ottani hegyre, hogy megnézzük az öreg templomot és a pompás kilátást a tengerre. Körülnéztük a várost és a strandokat, majd a kikötőt is, ahol nagy halászhajók álltak, és tengeri halat is lehetett vásárolni. Itt láttam először élő kis cápát. Stranolás után pecáztunk, ami nekem különös élményt jelentett.

Eddig ez volt a legizgalmasabb nyaram.

Tumbász Dávid, 5. osztály, József Attila iskola, Bácskertes

Irány Tenerife!

A nyári élményem legnagyobb része a Kanári-szigetekhez fűződik.

Egy péntek reggel hátizsákokkal indultunk Magyarországra, Budapestre a ferihegyi repülőtérre. Mi elsőnek Madridba repültünk a Wizz Air légitársasággal. Madridban rövid ideig maradtunk, mindössze három órát. A madridi repülőtér 4 terminálból áll. Óriási repülőtér. Hogy egyik termináltól eljussunk a másikig, egy busz vitt bennünket 45 percig. Ezután az Ibériával repültünk. Tenerifére. Első nap mindjárt egy körútra mentünk a sziget körül. Megnéztük a nagy vulkánt, ami még mindig aktív. A vulkán neve El Teide. Ez a vulkán és a környéke az UNESCO védelme alatt áll, de én mégis elvettem pár kövecskét emlékebe. A tűzhányó területe úgy néz ki, mintha más bolygón lennénk. Sivatagra hasonlít, érdekes formájú kősziklakkal. A csillagok háborúja című film egy részét itt forgatták, egy részét pedig Marokkóban. Több napon a strandra mentünk, jókat fürödtünk. Mivel az Atlanti-óceán veszi körül a szigetet, a szelek is erősebbek, és így egyméteres hullámok keletkeznek, főleg délután. Élvezet volt a hullámokban úszni. Egy nap autót béreltünk, és megnéztük Tenerife fővárosát, Puerto de la Cruz, de inkább azért mentünk oda, mert anyukám megtudta, hogy ott van egy híres bolt. Ezt a nyaralást sosem fogom elfelejteni.

Sörös Andor, 5. osztály, Petőfi Sándor iskola, Újvidék

Nyári vers

*A meggy szép,
piros, mint a vér.
Májusban szedik,
télen is jóízűen eszik.
Szedni szokták fiúk, lányok,
a felnőttek meg ámulva állnak.
Ámulva állnak:
nézik a szorgos gyerekeket,
amint azok szedik a meggyet –
és nagyokat nevetnek.*

Vörös Roland, 6. osztály, Moša Pijade iskola, Pacsér

Bálint Melani törökbecsei tanuló rajza

Egy átlagos nap

Éppen a háromdimenziós képmegjelenítőt néztem, amikor megszólalt egy robothang. Arra figyelmeztetett, hogy már öt perccel ezelőtt el kellett volna indulnom az iskolába.

Gyorsan felkaptam a számítógépet, és beültem az úrhajómba. Az iskola csak másfél fényévnnyire van, úgyhogy tíz perc múlva ott is voltam. Az úrhajót leparkoltam az erre fenntartott úrállomáson. Gyorsan kiszálltam, még a futószalagon is szaladtam, de már így is késve érkeztem meg. A robottanár nagyon dühös volt, összevissza hadonászott a kezével, és leordított. Leültem a helyemre, elővettem a számítógépet. Egy rövid ideig nyugalom volt, de egyszerre a padtársam eltűnt, és a tanár asztaláról lerepült a számítógép. A robot nem lepődött meg, tudta, hogy megint egy láthatatlanító szerkezetéről van szó. Két kezével fölön fogta a diákat, a harmadikkal pedig telefonált az igazgatói irodába. Néhány perc múlva beállított két gízdaí Prati, hogy elvigyék a rendetlenkedőt. A Pratik arról ismertek, hogy kiváló testőrök, és a látásuk is nagyon fejlett. Könnyedén kivezették a diákat, és az óra zavartalanul folytatódhatott volna, de megszólalt a csengő. Uzsónára kihumaka-hús és prahiatikus zselé volt, amit a számítógép adagolt a diákoknak. Ezen a napon volt még robotmechanika és történelem. Nagyszünetre sajnos nem mehettünk ki, mert éppen meteorzápor volt. A nap végén nagyon kimerültem, és már alig vártam, hogy az otthoni számítógépen játszhassak.

Hazafelé azon gondolkodtam, hogy milyen érdekesek lehetnek a napok 21. században, most pedig milyen unalmasak a hétköznapok.

Sándor Flórián, 6. osztály, Széchenyi István iskola, Szabadka

Tengeri élményeim

Életem egy nagy álma vált valóra, mikor a szüleim bejelentették a nyári üdülést. Már hónapokkal az indulás előtt azon törtem a fejem, mit is viszek majd a bőröndömben. Persze, ha ezeket mind elvittem volna, akkor egy autó csak az én csomagjaimat szállította volna.

A várakozás nem csillapította a lelkesedésem, hanem az idő múltán egyre csak nőtt. Még mindig tisztán emlékszem rá, bár emlékezőképességem nem túl lenyűgöző. A csomagok ellenőrzése után készen álltunk a több mint félnapos autózásra a kanyargós hegyek közt. Még láttuk Belgrád éjszakai fényeit és néhány sziklás területet, majd minden elhomályosult. Persze a hátsó ülés korántsem olyan kényelmes, mint otthon, de ha ez volt az ára a felejthetetlen utazásnak, ám legyen. Mikor felébredtem, már Crna Gora hegyes vidékein furikáztunk. Megálltunk egy folyó mellett, egy tisztáson elfogyasztani reggelinket. Mikor jóllaktunk, nekivágtunk a maradék útnak. Az ebédünket már a tenger közelében ettük meg, és ott már érezni lehetett a víz sós párját. Sokáig tébláboltunk, mire megtaláltuk çanji szálláshelyünket. Pakolás, utána irány a tengerpart. Soha nem láttam annál szebb helyet egész életemben. Fürödtünk egész délután, és apró kagylókat gyűjtöttünk. Este fáradtan rogytunk az ágyunkra. Az utána következő napok gyorsan elröpültek. Időnk nagy részét a tengerben töltöttük, ahol búvárkodva figyeltem a víz élővilágát. Láttam néhány korallt és egy-két halat, meg sok-sok moszatot. Egyszer az az ötletünk támadt, hogy egy felnőtten Enikő és én kiúszunk a bóják mögé. Matracokkal vágtunk neki a vízi útnak. Már elhagytuk a biztonságos távot jelző lebegő gömböket, mikor pánik tört ki rajtam. Miközben úszkáltam, a lábam alatt egy kis cápát vettem észre. Ijedtemben a matracra pattantam. Azzal nyugtattak, hogy az csak egy kis macskacápa, nem vérszomjas fehér cápa. Akár macska, akár kutya, én féltem tőle. Látták, hogy mennyire berezéltem, és a parton henyélok is egyre messzebb voltak, így visszafordultunk. Olyan gyorsan úsztam, ahogy csak bírtam a kis macskaszörnyeteg elől, egészen a biztonságot jelző bójáig, utána a gumimatracon henyéltam. Később már én is nevetségesnek találtam a félelmem, mert este, mikor kint jártunk a vásárban, láttam a kiscicám rokonát, kiszáritva. Az eladó elmondta, hogy ártalmatlan lények, és arrafelé nincs is sok. Délutánonként meglátogattuk a közeli városokat, sok gyönyörű helyet. A rövid kirándulás alatt sok kagylót, színes, hullámok által csiszolt üvegdarabot, tengeri sünt, mesés szép naplementét, hatalmas sziklákat és még egy élő polipot is láttunk. Azonban a varázslatnak vége szakadt, és hazaindultunk.

Két hét feledhetetlen élményeit hordozom magamban néhány kagyló, nyaklánc és egy palack tengervíz képében.

Hubai Dóra, 7. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

RÜGYFAKADÁS

Egy kis baleset

Kiskoromban, négyéves lehettem, amikor ez a dolog megtörtént velem. Anyukám a szabadsága alatt a télirevalót rakta el: a befőtteket és a savanyúságokat... Ekkor épp a meggyet mosta, majd abálta és rakta az üvegbe. Ott settenkedtem körülötte és kérdeztem:

- Segíthetek?
- Persze – mondta.

A villanytűzhely előtt állt egy 30 l-es fazék, abban áztatta a gyümölcsöt.

- Mit csináljak? – fontoskodtam.
- A vízből szedd ki a meggysemeket, és rakd bele egy kis edénybe.

Addig forogtam, majd hátrafelé toltam, mígnem belefaroltam a nagy kék fazékba. Megijedtem, és elkezdtem ordítani:

- Aú, aú, aú...!

Anyukám nem tudott szóhoz jutni a nevetéstől és a látványtól. A lábam, kezem és a fejem kint volt a fazékból, a popsím, a hátam pedig benne... Mikor kiemelt, megkérdezte:

- Téged is belerakjalak a befőttes üvegbe?

Ekkor már én is mosolyogtam. Nem nagyon mozdulhattam, hanem beleálltam egy tepsibe, hogy lecsurogjon rólam a víz. Aztán átöltöztem, és folytattuk a munkát.

Mindig jót nevetünk az eseményen, ha eljön a meggyeltevés ideje, de azóta óvatosabb vagyok, ha segítekem...

Csernyák Huba, 5. osztály, Petőfi Sándor iskola, Óbecse

Árgyélus és Ilona hazatért

Amikor Árgyélus és Ilona hazatért, Árgyélus apja jól fogadta őket, de a két idősebb testvér nem. Nagyon irigyek lettek Árgyélusra, mert Ilona szép volt. Másnap azt mondja az egyik:

– Mondjuk meg apánknak, hogy mekkora különbséget csinál köztünk, mi biztos nem kaptunk volna ilyen jó fogadtatást.

– Igazad van! Még azt is megmondjuk, hogy nem a legfiatalabb testvérnek kell előbb lányt keresni, hanem a legidősebbnek. Neked kellene Ilona oldalán állnod, nem pedig Árgyélusnak.

- Igazad van!

Bementek az apjuk szobájába, elmondták, amit terveztek, és a király így szólt:

– Mégis honnan veszitek, hogy különbséget tesztek köztetek? Ha ti mentetek volna el, ti is ilyen jó fogadtatásban részesültetek volna! Nincs megírva sehol, hogy melyik testvér keres előbb lányt! Nagyon jól van, hogy Árgyélus sétál Ilona oldalán. Ha nem tetszik, nektek odaadom a nagyon rátok eső részét, és menjetek, éljétek le az életeteket!

A fiúk egy napot sem vártak, gyorsan összepakolták a holmijukat és elindultak. Árgyélus pedig megtartották a lakodalmat. Ilona gyönyörű menyasszony volt. Csak úgy ragyogott a ruhájában. A két koszorúslány a két legjobb barátnője, Tündér Kata és Tündér Anna volt. Végül csak visszajött a két testvér is. Hírét vették a készülő lagzinak és visszajöttek. Szerencsésükre, mert rögtön beleszerettek a koszorúslányokkal egymásba. A következő héten ők is megtartották a lakodalmat. Még ma is tart a mulatság, ha meg nem haltak. Aki nem hiszi, járjon utána.

Barna Klaudia, 5. osztály, Gligorije Popov iskola, Kisorosz

Nyár

*Sugárkévéket szór a nap,
Érett kalászból hull a mag.*

*Süti a por a talpamat,
A Tiszába mártom magamat.*

Fehér Melinda, 5. osztály, Petőfi Sándor iskola, Magyarcsérnye

Kedves Pajtások!

Ki gondolta volna, hogy a matematika az irodalomfüzetben is jól érzi magát. Pedig így van, s ezt az újvidéki Pece Krisztina bizonyítja a mai Rügyfakadásban. Ő jó matematikus, emellett az íráshoz is van tehetsége, s elhatározta, hogy a kettőt összehozza: matematikai fogalmak segítségével mutatja be az osztályát. A tőszámnév, sorszámnév, halmaz, egyenlet... Krisztinának köszönhetően megállja a helyét szó szerinti jelentésben és átvitt értelemben is, szójátékban, hasonlatban, túlzásban... és mindezekelőtt a jól megszerkesztett, szellemes fogalmazásban. Ezért érdemel különös figyelmet.

Érkeznek lassan a nyári emlékeket megörökítő írások, s remélem, beszámoltok majd olvasmányélményeitekről is. Míg erre várok, kedvcsinálónak a házi olvasmányok ihlette, régebbi fogalmazások közül válogatok. Így került be a mai Rügyfakadásba a kisoroszi Barna Klaudia a tündérmesét reális befejezésre fordító írása.

Az első küldeményt ebben a tanévben a szorgalmas csantavéeriektől kaptam, ezt a következőknek köszönöm: Ander Patricia, Bakos Alexandra, Dér Melinda, Földi Flórián, Gandis Ágota, Hubai Dóra, Kecsenovics Kitti, Lakatos Szonya, László Nikolett, Nagy Enikő, Oláh Viktória, Szeles Enikő és Temunovity Sztella.

A további sikeres együttműködés reményében küldöm üdvözléteimet.

Tomán Mária

Jó gyereknek lenni

Szerintem jobb gyereknek lenni, mint felnőttnek. Persze vannak kivételek, mikor szerepet cserélnék egy felnőttel, de ezt ritkán kívánom.

Szeretek gyerek lenni, mert nem kell dolgoznom, mint a felnőtteknek. Bár néha, amikor dolgozat vagy ellenőrző van, lehet, hogy szívesebben mennék dolgozni. Azért is jó gyereknek lenni, mert sokkal több szabadidőm van, mint a felnőtteknek. Reggelente nem kell korán kelni, hogy munkába menjek. Nem kell minden ügyes-bajos dolgon gondolkodnom, mint a szüleimnek, hanem csak úgy lazán zajlik az élet. Ha éppen játszani támad kedvem, még nem mondja azt senki: „Marad a gyerek, ha játszik”, hiszen még gyerek vagyok. Ha néha rossz fát teszek a tűzre, legfeljebb perelnek rám, rosszabb esetben egy-két taslit is kapok, de mindezt ki lehet bírni. Igaz, néha nehezemre esik a házit csinálni. Ilyenkor a szüleim mindig azt mondják:

- Addig örülj, míg tanulhatsz.

Erre én:

- Na, persze!

– Majd meglátod, ha eljön az ideje, a tanulás helyett dolgozhatsz reggeltől Mikulásig – mondják ők.

Na meg hát a születésnap bulik is földbobják a gyerekkort. Ilyenkor jól kitombolhatják magukat a gyerek. A szülők sem olyan szigorúak hozzánk. Ritkán mondják: „Ne csináld ezt, ne csináld azt!” vagy: „Már megint hülyeséget csináltál!”

A gyerekek több ajándékot is kapnak, mint a felnőttek. Egész nyári szünidőben járhatunk fürdeni, játszhatok a barátaimmal, s nem kell a munkahelyre járni, mint a szüleimnek.

Ezért érzem én jól maga gyerekbőrből, és ha rajtam múlna, sosem szeretnék felnőtt lenni. Főleg megöregedni.

Larbah Nikolett, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Az angol színész az a srác, akit mindenki szeret – Nem véletlenül kapta meg ebben az évben az Oscar-statuát, A király beszéde című történelmi tárgyú mozifilmben magával ragadóan alakítja VI. Györgyöt, az uralkodót, akinek dadogása miatt egy ország feje fáj – Míg egyesek a büszkeség és a balítélet című film idején szerettek bele, mások a Bridget Jones naplója óta zárták a szívükbe...

MENŐ FEJEK

Colin Firth

• **Hol töltötte a gyerekkorodat?**
– Ne lepődj meg, ha azt mondom, hogy Nigériában. Bár Angliában, Hampshire megyében születtem, első éveimet az afrikai országban töltöttem, mert a szüleim misszionárius tanítóként járták a világot. A szomszédban lakó afrikai gyerek, Godfrey él lelegevenebben az emlékeimben, mert tőle tanultam meg, hogy mi a traktor. Anyám szerint rengeteget csacsogtunk... A rövid nigériai tartózkodás után sokáig az Egyesült Államokban éltünk, majd az angliai Essexben, végül Winchesterben telepedtünk le, ahol apám történelemtanárként, édesanyám hitoktatóként helyezkedett el.

• **Színész lettél.**
– Lázadó tinédzser voltam. Zongorázni tanultam, majd gitározni kezdtem, hosszú haját növesztettem, és dacoltam a konvenciókkal. Tizennégy évesen eldöntöttem magamban, hogy színész leszek. Szüleim tudományos pályára szántak... Nem tudom, miért lettem színész. A szüleimet is ez a kérdés foglalkoztatta. Honnan az ötlet? Úgy gondolom, mi, színészek meglehetősen zavarodott emberek vagyunk. Azt hiszem, ez az első és legfontosabb feltétele a színészlétnek, rend-

kívül zavarodottnak kell lenned. Minden tekintetben. Szóval 18 évesen abbahagytam a gimnáziumot, Londonba költöztem és színésznek álltam. Mindenhova gyalog mentem, mert rosszul álltam anyagiak dolgában. A cipőim állandóan elkoptak. Beiratkoztam a London Drama Centerbe, felléptem a Queen's Theaterben, majd angol mozifilmekben és sorozatokban szerepeltem...

• **Végül aztán...?**
– Igen, végül aztán életemben Milos Forman mozifilmje hozott fordulatot. A rendező Valmont című alkotásának címszerepét bízta rám. A mozi ugyan nem érte el a remélt sikert, de bennem változást idézett elő. Megnősültem, Meg Tilly, kanadai színésznőt vettem el. Sokáig Vancouverben egy faházban laktunk. Számos hollywoodi ajánlatot utasítottam el a családi idill miatt. Gyermekeink is született... Végül mégis Los Angelesbe költöztünk. A Büszkeség és balítélet forgatásán beleszerettem a partnernőmbé, Jennifer Ehle-be. Ezután Brazíliába hívtak. A Nostromo című minisorozat készítése közben újra rámtalált a szerelem. Feleségül vettem Livia Giuggiolo producerasszisztenst, Meget elfelejtettem...

• **A magánéleted rendeződött?**
– Igen, minden jól alakult. A Bridget Jones bemutatója előtt Livia életet adott első fiamnak, Lucának. Most nincs szükségem menedzserre és tanácsadóra, Liviával beszélek meg mindent. Legnagyobb szerepemnek azonban az apaságot tartom, mert megszületett Matteo is.

• **Emberjogi szervezeteket támogatasz.**
– Fontos ügyekre hívom fel a figyelmet. Brüsszelben azért választottak meg az Év Nagykövetének, mert szerepet vállaltam a szegény országok érdekeit védő kereskedelmi tárgyalásokon. Olyan jótékonyági társaságot is támogatok, mint az Amnesty International...

• **Gondoltál arra, hogy megkapod az Oscar-szobrocskát?**
– Nehéz munka volt. Nem csak egy beszédstílust kellett elsajátítanom... Kimerítő volt eljátszani ezt a szerepet. Persze a közönségnek nem szabad látnia, hogy milyen nehezemre esett mindez, különben az egész nem ér semmit. Szóval... amikor megkaptam a Golden Globe-díjat, már majdnem biztosra vettem, hogy az Oscar-státua is az enyém lesz.

Kiképzett királyfi

A sárkány elrabolja a királylányt. A királyfi persze rögtön elindul, hogy kiszabadítsa. Útközben azonban rádöbben, hogy a sárkány azért mégiscsak egy nagy és erős tűzokádó vadállat, ő meg csak egy kis nyüzüge, aki a sárkány egy legyintésétől meghal.

Így hát elmegy Jackie Chan-hez, és két év alatt, kemény munkával megtanul profin kungfuzni.

Aztán elmegy Schwarzeneggerhez, és újabb két év alatt alaposan kigyúrja magát.

Végül pedig beiratkozik Rambóhoz, egy hároméves hőstovábbképzésre.

Ezek után már elég önbizalma lesz, elmegy a sárkány barlangjához, és bekiabál:

– Hé, sárkány! Gyere ki!

A sárkány kijön:

– Mi kéne?

– Add ki a királylányt, vagy nagyon megjáród!

– Bánom is én, vigyed innen ezt a hisztis csajt, ha annyira kell!

Váci út

Egy motoros átkiabál a sisakja alól a másiknak:

– Szia! Hogy jutok el a Váci útra?

– Tessék? Nem értem – kiabál a másik.

– A Váci útra akarok menni! – kiabál most már hangosabban.

– Jó! Menjél!

Fázik

– Mit csinál a skót, ha fázik?

– ???

– Közelebb ül a gyertyához!

– És mit csinál, ha még mindig fázik?

– ???

– Meg is gyújtja!

Gázló

Megy a bácsi a szekerével a folyóparton, nem tudja, hol lehet átmenni a túloldalra. Megkérdezi az arra járó rendőrt:

– Mondja, hol lehet biztonságosan átkelni a vízen?

– Tessék jönni, megmutatom, van itt egy gázló.

Vezeti a bácsit, egy idő után megáll, és mondja:

– Itt biztonságosan lehet átmenni.

Megköszöni a bácsit, és elindul, de nem sokára elsüllyed. Nagy nehezen kiúszik, és felelősségre vonja a rendőrt, mire az:

– Nem értem, pedig a kacsáknak csak derékig ér!

Légy a levesben

– Pincér! Egy légy úszkál a levesemben!

– Na ne csinálja már, uram! A legyek nem is tudnak úszni!

Kezdő golfozó

Az új tag a golfklubban, életében először golfozik. Az oktató magyarázza neki:

– Látja ott messze azt a zászlót, arrafelé kell ütni a labdát.

A tag hatalmasat üt, a labda száll, száll és két centire a lyuktól megáll.

– És most, mit kell csinálni? – kérdezi az elépedt oktatót.

– Most üsse bele a lyukba.

– Ezt mondhatta volna előbb is!

Elvesztette

Két rendőr megy az utcán, találnak egy gumibotot, az egyik megszólal:

– Te, ez nem a Béláé?

– Kizárt, ő tegnap elvesztette.

Abszolút kertész

– Ki az abszolút kertész?

– Aki a cipőjét addig locsolja, amíg ki nem nő a szára.

Üljön le!

Bíróságon a vádlott nem akar leülni, tehát a bíró megkérdi tőle:

– Vádlott, nem ül le?

– Nem uram, fogok én még eleget ülni.

Piroska és a...

Piroska odaér a nagymama házához és be-megy.

– Nagymama! Miért olyan nagy a füled?

– Azért, hogy jobban halljalak.

– Nagymama! Miért olyan nagy a szemed?

– Azért, hogy jobban lássalak.

– Nagymama! Miért olyan nagy az orrod?

– Azért, hogy jobban érezzem a sütemény illatát.

– De nagymama! Miért olyan nagyok a fogaid?

– Azért, hogy jobban meg tudjam rágni a répát, amit nekem hoztál.

– De nagymama! Én nem is szoktam répát hozni neked!

– Hát ez nem jött össze – mondta a nyúl, és kimászott a nagymama ágyából.

Eltűnt kínai

– Hogy hívják az eltűnt kínait?

– ???

– Nin Csen!

Amikor papnak áll

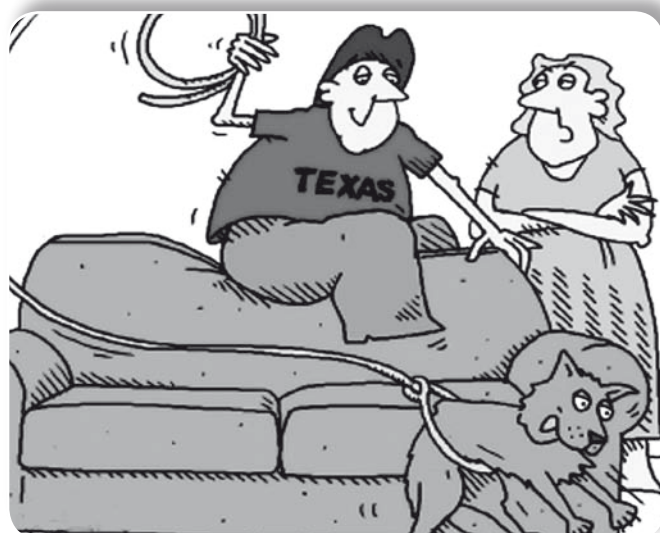
– Mi lesz Superman új neve, amikor papnak áll?

– ???

– áMEN.

– Miért nem a trópusi madarak érdekelnek?

– Hagyd abba! Már nem vagyunk vakáción.

Számítógépmaniás

A tízéves, számítógépmaniás kislány elviszi az anyja az orvoshoz, mert lázas, és csúnyán köhög. Mikor kijönnek a rendelőből, az anyuka így szól a fiúhoz:

- A doktor bácsi azt mondta, hogy összedetél valami vírust.
- Hűha, akkor ez azt jelenti, hogy engem is újra kell installálni?

Feledékeny házaspár

A házaspár már két órája autózik, amikor a feleség a fejéhez kap, és felsikolt:

- Ūristen, forduljunk vissza! Bedugva hagytam a vasalót, le fog égni a ház!
- Á, dehogyan fog leégni! - feleli a férj. - Én meg nyitva felejtettem a kádcsapot a fürdőszobában...

A pénztárca

Zsebtolvajt állítanak elő:

- Meg ne próbálja elhitetni velem, hogy azért vette el ezt a pénztárcát, mert azt hitte, hogy a magáé! - ordít rá a delikvensre az ügyeletes. - Láthatta, hogy ez más valakinek a pénztárcája!
- A pénztárca igen. De a bankjegyek olyan ismerősnek tūntek!

János bácsi

Megy János bácsi a szekérrel, a szekér mellett a kutyája baktat. János bácsi meg időnként rácsap a ló hátára: „Gyí, te!”

Egyszer csak a ló megáll, és rászól János bácsira:

- Te János, miért űtsz annyit, én is egy érző lény vagyok, nekem is fáj...
- János bácsi beijed a beszélő lótól, futásnak ered, a kutyája is vele. Mikor kifárad, leül pihenni. Ekkor megszólal a kutya:
- Hű, de megijedtem mikor megszólalt a ló!

Sörétes puska

- Vadászni megyek, Jean! Hol van a sörét?
- Elnézést uram, de a sörét megittam.

Porsche

- Hogyan történt a baleset? - kérdezik a férfit a baleseti sebészeten.
- Mentem a Trabanttal, és elhajtott mellett egy Porsche.
- De hát ez még nem okoz balesetet.
- Ez még nem, de én meg azt hittem, hogy álllok, és kiszálltam.

Bűvész

A luxushajón minden este fellép egy bűvész. A kapitány papagája, mivel állandóan látja a mutatványokat, egy idő után kifigyeli, és utána folyamatosan magyarázza a közönségnek:

- „Nézzék, ez egy másik kalap!”
- „Hé, miért áll a teljes pakli ászokból?”
- „Nézzék, eldugta a virágot az asztal alatt!”

A bűvész nagyon dühös emiatt, de a kapitánnyal nem akar ujjat húzni, így kénytelen eltűnni a papagáj beszólásait.

Aztán egyik nap a hajó léket kap és elsüllyed. A bűvész nagy nehezen felkapaszkodik egy úszó roncsdarabra. Egy idő után leszáll mellé a papagáj, és megszólal:

- Oké, feladom. Hová tűntette a hajót?

Teljesen vak

A bíró lefúj egy vitatható szabálytalanságot, mire az egyik játékos dühösen odakiált:

- Bíró úr, maga teljesen vak?
- Mit mondott? - kérdez vissza a bíró mérgesen.
- Erre a játékos:
- Jézusom, ráadásul még süket is!

Betörés

- Vádlott, úgy zajlott a betörés, ahogyan azt az ügyvéd úr előadta?
- Hát, nem pontosan, de az ő módszere sem rossz.

Kutyaszálló

Egy férfi le akar foglalni egy szobát a nyaralása időtartamára Florida egyik tengerparti üdülőhelyén.

Ír egy levelet a tulajdonosnak: „Lehetséges lenne-e, hogy magammal hozzam a kutyámat? Nagyon jólnevelt és tisztántartott állat. Tarthatom-e a szobában az éjjelek folyamán?”

Postafordultával jön a válasz: „Én évek óta vezetem ezt az üdülőt. Még soha nem történt, hogy egy kutya ellopott volna törölközőket, ágyneműt, ezüst étkészletet vagy képeket a falról. Soha nem lettek részek, és soha nem mentek el úgy, hogy nem fizették volna ki a számlát. Szóval, a kutyája nagyon is szívesen van látva. És ha a kutyája hajlandó jótállni magáért, akkor maga is maradhat.”

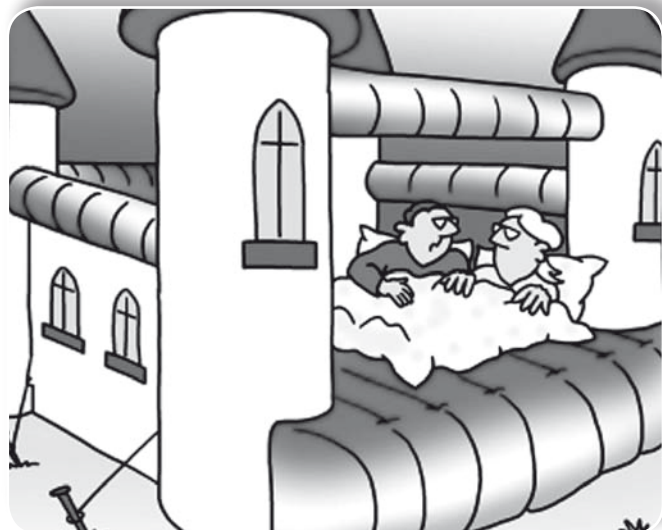
Éjszaka a börtönben

Éjszaka a börtönben. Halk suttozás:

- Maga mióta van itt?
- Tíz éve.
- Jó itt magának?
- Nem!
- Hajlandó velem megszökni ma éjjel?
- Nem.
- Miért?
- Mert én vagyok a börtönőr...

Ébresztőóra

- Nálatok nincs ébresztőóra? - kérdezi a tanár az elkésző tanulótlól.
- De van, csak mindig olyankor csörög, amikor én még alszom.

- Azt mondtad, az az álmod, hogy egy kastélyban töltsd az éjszakát.

- Tudna a doktor úr azonnal fogadni? Vacsorát kell főzöm...

Az álom lukuluszi lakomát varázsolt Sári elé. Mintha az éhség, amellyel fiatal testét sanyargatta, bosszút akart volna állni rajta, elébe tárta csábjait egy ünnepi asztalon. Sári semmi mást nem kívánt, csak enni, enni, enni.

Melege volt, forróság kúszott végig a gerincén, pedig takaró nélkül, pizsamában aludt. Előző este csupán teát vacsorázott pirított kenyérrel, s most az éhség kegyetlen dárídót csapott álmai közt. Érzékei úgy követelőztek, akár egy zabolátlan ősemberéi. Két karja a levegőbe nyúlt egy képzelt sonkaszeletért, de nem jutott messzire, az ébresztőóra éktelen lármája megállította.

Ijedten, kábán felült. Nem tudta, hol van, képtelen volt tájékozódni. A szoba sötét volt, Sári sehogyan sem tudott irányt adni mozdulatainak. Keze tétován csúszkált ide-oda a falon, míg megtalálta a villanykapcsolót. Megnézte az órát. Hat óra. Reggel van.

Feje már tisztult az álomtól, csak a meleg ágy húzta még vissza. Jóleső zaj érkezett a konyha felől, kávépörkölés szaga szivárgott be a fürdőszobába, zuhogott a csapból a víz. Jó volna még szunyókálni, bevárni Lizi nénit a piacról, leültetni maga mellé, mint máskor, turkálni a hosszú, hálós táskában, megnézni, mit hozott. Megcsodálni a spárgára fűzött, tátogó pontyokat, ijedezni a rákok ollójától, és belenyúlni a tejfölsöbögébe. Vagy jó volna bekéredzkedni az anyjához, elcsacsogni vele az ágyban, kívánságok hosszú listájával szórakoztatni, lustálkodni nála. De Liza néniel hadilábon állt mostanában, mióta „új áramlatok” híve lett, anyjától pedig esetleg kijutna egy pofon, ha ilyen korán háborgatná.

Mosolygott régi kedvtelésein. Új, boldog életének örömeivel teli nagyot nyújtózkodott, s kiugrott az ágyból. Meztől szaladt át a szobán, hogy minél előbb ablakot nyisson. Mindkét táblát kicsapta, azután elébe állt a rázúduló napfénynek, a tavaszi levegő éles, kíméletlen hűvösségének, hogy egészen magához térjen.

A város reggeli élete betolakodott a szobába. A villamosok csengői virgoncul csilingeltek, valahol egy pecér kezére jutott kutya vonított, kocsik zörögtek végig a távolabbi utcákon. Sáriék Temesvár gyárvárosának egyik csendesebb utcájában laktak, a sokféle láрма mégis felhatolt hozzájuk, és itt eggyé olvadt a közelben levő turbináknak, a város vízi erőműveinek soha ki nem fogyó, egyhangú morajlásával.

– Tényleg éhes vagyok – állapította meg újra nevetve, s arra gondolt, mennyi zabolára és ugyanakkor mennyi féktelenségre van szüksége, hogy az új fiatalok, a háború utáni fiatalság eszményét elérhesse.

Erőszakosan hátat fordított a város bágyasztóan szép reggeli panorámájának, leült

Börcsök Erzsébet

Sári

a tükör elé, hogy mint minden reggel, néhány percig tetszelegjen önmagának.

Jól fejlett, izmos lány volt. Egészséges, illatos bőrrel és egészséges kedéllyel. Tizennyolc éves alig múlt el, de legalább húsznak látszott. Csak nagy, világos, tágra nyílt szemének őszinte nézése árulta el, hogy tulajdonképpen gyermek még.

E reggeli tetszélés is napi programjához tartozott. Ilyenkor vette számba elmúlt s elkövetkezendő cselekedeteit, és ezt mindig önmagával elégedetten fejezte be.

Miután a szoba eléggé lehült, Sári tíz percig kitarotán tornázott. Egyelőre zárt ajtók mögött, mert Lizi néni fejszoválását és a szájatató kiscseléd vihogó ábrázatát nem szenvedhette.

Csak az utolsó előírt gyakorlat elvégzése után hívta a kiscselédet, hogy hozza be a reggelijét és a takarításnál segédkezzék.

Szobáját nagyon szerette, bár bútorzata szeszélyes ízlésről tanúszkodott. Látszott, hogy egy szabadjára engedett, egyetlen, elkényeztetett lánygyerek rendezte be.

Ágya széles heverő volt lószőrpárnákkal és gyapjútakaróval. Nappalra földig érő, sötét bársonyterítővel takarta le, amely dús ráncokban a padlót is beborította körülötte, s az egészet telerakta mindenféle színű, mindenféle alakú, bizarr selyempárnákkal.

A falat is a maga ízlése szerint festette ki, háromszor is összeveszett a festővel, míg a kedvére való minta elkészült, s a világos alapon fűrtszerűen elrendezett, elmosódó, halványkék, halványrózsaszín, kisebb-nagyobb árnyékos gömböcskék, mint meseszerű, szivárványszínű buborékok, derűssé varázsolták a szobát.

A főhelyen álló hatalmas, keret nélküli tükörlap elborította a fél falat. Valamikor nagyanyja szobáját díszítette, s mikor az kótyavetyére került, Sári lefoglalta. Kedves bútoradarabja volt még az ódivatú, rézfogantyús almárium ruhái számára és a finom művű kis íróasztal, egy vigrigó holdat ábrázoló gömblámpáscskával.

A szoba berendezéséhez tartoztak még a virágok, a könyvek, a kézi festésű sálak, terítők, a díszóra, a teababák az asztalon és a rengeteg, rendszer nélkül felaggatott apró és legapróbb kép a falon. Ebben a szívet-szemet gyönyörködtető, kedves összevisszaságban pompázott a ház büszke, szép, ifjú úrnője. Nem tarozott ahhoz a réteghez, amely a háború után vándorbotot fogott, vagy letaglózottan ült valami megfogyatkozott tanyán. De azokhoz sem, akik új szeke-

reket tolva tülekedtek egy-egy kicsinyke talpatatért, amelyen, ha ingadozva is, de meg lehetett állni.

Szerencsésebb réteghez tartozott, amely a tőke, a mindenható pénz birtokában felszínen tudott maradni; legalábbis egy időre. A kereskedők és iparosok seregéhez, amely nem siránkozik, nem is farizeuskodik. Halad a maga útján. „Semmi baj! Enyém a világ továbbra is. Mi közöm másokhoz! Amíg pénzem van, amíg keresni tudok, ki bír velem!”

Ahogy elkészült, és az udvaron keresztül a fatelep irodái felé tartott, csodálkozva hallgatta a kiszűrődő hangokat. Mintha apja hangját hallotta volna.

Érdekes, az este együtt dolgoztak, Hiller úr társaságában üzleti rendelkezéseit vette át, ő segített becsomagolni a holmiját, és ő kísérte ki autón az állomásra. Nem akarta elhinni, de valóban itthon volt. Az írógép előtt ült, és javában kopogott valami üzleti levelet, de nyomban félbehagyta, és derűsen nézett fel, amikor Sári belépett.

- Szervusz, gyerek. Na kialudtad magad?
- Csak nincs valami baj? – kérdezte Sári.

Címer, az apa felhúzta vállát, hogy a helyzetet jobban kifejezhesse.

- Visszafordultam... meg kell másítani a terveket, illetve, ha jól megy, csak el kell halasztanom az ügyet.

Sári nagyot nézett.

– Miért?

– A vámfőnököt leváltották. Azt hiszem, tudod, hogy ez mit jelent számunkra.

– Baj..

– Baj..

Régi eszmecserek merültek fel fejlődő hallgatásukban.

– Baj – szokta mondani –, hogy a hivatalfőnökök engedékenysége ennyire belevisz minket a nagy mérvű üzletekbe. Mindnyájunkat elragad a láz, a nyerészkedési vágy, amely ma a kereskedelembe dül. Hiába fé-

Kedves Olvasó Tanulók!

Negyven éve hunyt el **Börcsök Erzsébet** (1904–1971), a vajdasági magyar irodalom elsőként megszólaló nőírója. Ez alkalomból közölt szövegünk első regényéből, az 1924-ben íródott **Sári** címűből származik. Mai szemmel nézve: lányregény, amely a múlt század harmadik évtizedének társadalmi változásai (háború utáni újrakezdések, határmódosulások, új divat, új zene, új gondolkodásmód stb.) közepette mutatja be az életrelvő lány, a felnőttes válás határához érkezett Sári mindennapjait, törekvéseit, világban elfoglalt helyét. Börcsök Erzsébet 1939-ben *Eszter* címmel írja meg „nőregényét”. Legnagyobb erénye műveinek a helyi színek, a helyhez kötöttség közösségi élményvilágának hiteles ábrázolása. Érdekességként: lánya, Jódal Rózsa is többkötetes író, a *Jó Pajtás* szerkesztőségének tagja volt, a *Hadaró* *Jutka* című folytatásos lányregény írója – több kötetéből is közöltünk részletet a *Gyöngyhalászban*. Börcsök Erzsébet unokája, Jódal Kálmán Sinkó- és Szirmai-díjas novellista.

Kellemes olvasást! Amennyiben felkelti érdeklődésüket a Börcsök-regény bevezető fejezete, keressétek a köz- és magánkönyvtárakban! Olvassátok el, s vonjatok párhuzamot a bemutatott és a mai lányportrék között. Mi változott, s mi maradt ugyanaz?

(Azt mondják a tanárok, ma az olvasásra serkentésnél fontos szempont, hogy ne túl hosszú regényekkel próbálkozzunk! A Sári nem terjedelmes regény.)

Bence Erika

kezem magam, látszik, hogy kereskedő lánya vagyok.

– A kereskedő nem is kereskedő, ha másképp gondolkodik – mondogatta az apja.

– De nem lehet mindent azzal elintézni, hogy kereskedők vagyunk.

– Eh! – szokta letorkolni Címer. – Mi az a minden? Nem engedem, hogy kiszorítsanak a versenytársak! A mostani forgalom és tülekedés mellett, ha én nem szerzem meg a hatóságok kedvezményeit, megszerzi más. Ha nem vagyunk elsők, utolsók leszünk, s kidobhatjuk árunkat az utcára. Mindazonáltal tisztességes maradok. Csak látnád a többi.

Címer ma aggodalmasan fejtegette:

– Kötelezettségeinknek eleget kell tennünk, de ha pontosan betartjuk a behozatali intézkedéseket, akkor ráfizetünk. Csökkentésük talán az üzletmenetet? Őrülség volna kiengedni kezünk közül a vevőkört, amelyet már egyszer megszereztünk. Mit gondolsz, mit csináljunk?

GYÖNGYHALÁSZ

Furcsa volt, ahogy ez a kövér, erős ember lánya arcát kutatta, és tanácsát kérte. Sári nem válaszolt mindjárt, nagy lendülettel megkezdett napját kissé megzavarta a felmerült akadály. Elgondolkozva himbálózott székén (amiért máskor összeszidták volna), s a levegőbe bámult.

Így látszott csak, mennyire hasonlítanak egymásra. Címer vérmes arcában vonásról vonásra rá lehetett ismerni Sárira. Ártatlan kék gyerekszeme volt, mint a lányának, ugyanolyan lányvonalú szája, még mozdulatuk, hanglejtésük is ugyanaz volt. Sári erőteljes, de azért moll skálájú hahotáját is apjától örökölte.

– Mit gondolsz, letiltsam az árut? – kérdezte újra.

– Muszáj. Legalább egyelőre – válaszolta Sári. – Ki kell tolni a határidőket, míg kiismerjük, hogy bánnak velünk az új emberek. Majd csak találsz megoldást. Holnap azért utazol?

– A faexportban? Feltétlenül. Nem szeretném, ha a szlavóniaiak kiszorítanának bennünket. Csak a textil, a textil...

Címer is azok közé a kereskedők közé tartozott, akiknek kedvezett, hogy Temesvár határvárosá lett. Temesváron keresztül bonyolódott le a legnagyobb forgalom. Ezen az útvonalon történtek a nagy külföldi szállítások, és sokan értettek ahhoz, hogyan kell az új helyzetből nagy hasznot húzni.

Az első ijedtség és bizonytalanság okozta idegesség kezdett enyhülni. Ha voltak is eleinte sérelmek, elfeledtette őket a jólét, melyet a háború utáni évek biztosítottak. A polgárság jól megvolt az új román hatósággal, legfeljebb az nyugtalanította, hogy bizonyos politikai szempontok miatt gyakran cserélgették a hivatalos személyeket, mint ahogy most a vámfőnököt, ami kellemetlenül érintette Címer vállalkozásait.

– Látod, milyen gondokkal terheltél, pedig jóformán még tudnom sem szabadna, hogy üzlet is van a világon.

Az apa bosszús volt, de nevetett:

– Úgy tudom, te törtél be erőszakosan az ügyeimbe.

– Na igen, mert engem nem lehet mesékelni átadni, mint a mamát. Tavaly óta tudom, hogy micsoda humbug az, hogy te Címer Károly fakereskedő vagy, közben a nehéz pénzeket a selyemimport hozza, amelyet te szeretnél úgy feltüntetni, mint műkedvelő foglalkozást.

– Talán nem is tetszik?

– A régi jövedelemből is megélhetnénk.

– Igen, de nem a te, nem az anyád és nem az én igényeim mellett.

– Ott a hiba, hogy a jövőnket túlságosan új forrásokra alapoztuk. Nehezen lehet visszafordulni.

– De hát mit csináljak? – fakadt ki Címer.

– Várnunk kell, hátha megint egy Octavian bácsival lesz dolgunk. Láttad az utódját?

– Futólag, de nem olyan embernek látszik, akivel komázni lehet.

– Ugyan már! Majd megváltozik. Hisz mind olyan szigorúan kezdi, s aztán mázsányi akadályokat rak az utunkba. Aztán, látod, hova jutnak, felülről kell elmozdítani őket.

– Persze, vagy túl buzgó, vagy túl gyöngék, de ettől az embertől félek.

– Ugyan már! Mindenkinek van gyenge pontja. Majd tanulmányozni fogjuk – mondta Sári jelentős mozdulattal.

– Hát csak vedd munkába – nevegett apja a „gyerek” önbizalmán, de közben nem tagadhatta, hogy maga is felvillanyozódott tőle. Miután a levelet befejezte, megkönnyebbülve nyúlt kalapja után.

– Nem jönnél ki velem a külső fatelepre? De gyalog! Jó lesz a friss levegő.

Sári örömmel ment vele.

A külső iroda még mindig csendes volt, csak a munkamoly Hiller úr volt már ott.

– Úgy látszik, alkalmazottaink szabadságot kaptak magukat – nevetett Címer. – Ennek valami különös oka lehet.

Igaz, prof. Incy, a Címer-cég üzletvezetője nem volt komoly munkaerő. Szezonon kívül csak dísznek tarották. Szegény, levitézlett tanár volt, aki még Címernét tanította táncrea, illemre és más haonsló művészetre. Náci, a titkár meg éppen műkedvelő volt. Mint Címerné keresztfia került az irodába a faipar hasznos tanulmányozása céljából. Az igazi munkát, a számadásokat, főleg a kampány idején Címer mindig maga intézte Hiller úrral és az utóbbi időben mindenből részt követelő Sárival.

A kapu alatt egymásba karolva, már derűsebben, bizalmas, pajtáskodó beszélgetéssel vágtak az útnak. Általában szerettek egymás társaságában mutatkozni, mert tudták, hogy figyelik őket, feltűnnek.

Kevés emberrel találkoztak az úton, a Malom tér környéke is kihaltan látszott, csak beljebb, a Gyár város szíve felé változott meg egyszerre az utcák képe.

A Gyár város Temesvárnak nem külvárosa. Tulajdonképpen külön város, amely külön épült és külön fejlődött. Még hozzá szépen fejlődött, különösen mióta palotasoraival már összeért a belvárossal, úgy mint a többi városrészt.

Temesvár négy egymás közelében épült városból áll. Alig vettek tudomást egymásról, és külön életet éltek. Magától a belvárostól kilométernyi üres telkek választották el mind egyiket. A régi vár és a későbbi belváros konok építkezése szorította meg a város természetes terjeszkedését, és hozta létre a szabadon mozgó városrészeket. A belváros volt a fej, kicsi, szűk, ódon, de érdekes utcáival, s belőle ágaztak, messze kinyúlva az új tagok, a Józsefváros, Erzsébetváros, Gyár város.

Ashampoo WinOptimizer 8

Teljes eszköztár: Mielőtt azon kezdenénk el gondolkodni, hogy a Windows alatt miért képződik annyi szemét a merevlemezen, miért lassul le a rendszerünk működése, más rendszereknél ez miért nincs így, egyezzünk meg abban, hogy erre a kategóriára sajátos szükségünk van. Hogy mekkora legyen a kínálat, azt mindenki maga dönti el, de az biztos, hogy ha a legtöbbet akarjuk, akkor a WinOptimizer-nél aligha találunk jobbat. Ez a program nem csupán a szemetet takarítja el, a rendszerünk működését is elemezhetjük és optimalizálhatjuk vele. Ezért a lemez- és a registry-takarító, szolgáltatáskezelő, autostart-kezelő, feladatkezelő és töredezetségmentesítő mellett lemezfittség-ellenőrzőt (S.M.A.R.T.), sebességmérő és más információs modulokat is kapunk vele.

A kínálat nemcsak a sebességjavítókra terjed ki, van itt helyimenu-kezelő, kémprogramirtó, Windows-tweak modul, titkosító és sok más. Aki még soha nem találkozott hasonló programmal, az biztosan meglepődik, mennyi mindent lehet egy csokorba gyűjteni. Nekik elvileg az „egy kattintásos” működés sokat segítene, de ez a gomb csak a három legfőbb, általános takarító funkciót indítja, mint sok más programnál.

A program kezelői felülete jól áttekinthető, de csak azután, ha a most bevezetett szolgáltatást használni kezdjük, ezzel a kedvenceinket kiválaszthatjuk a sok-sok modul közül, és azokat egy oldalra helyezzük. Az egyetlen hátránya a funkciók összeállításakor az lehet, hogy egy kicsit megzavar a funkciók angol nevéhez való ragaszkodás, de a program magyarázata, amely a weboldalról letölthető, jól sikerült.

Ami a program működését illeti, van egy meglehetősen idegesítő vonása, ami szerencsére csak néhány opciót érint: a szöveges visszacsatolás – azaz hogy mikor mit csinál a program – néha nagyon hiányzik. A lemezek mappáinak böngészésekor a rendszerlemez

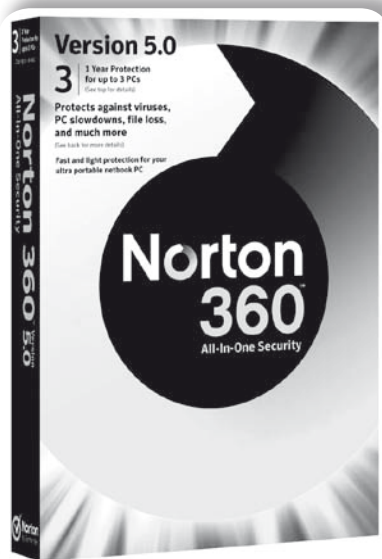
könyvtárváltáskor elindul, lefoglalva a programot. Ettől eltekintve a WinOptimizer tényleg mindenről tájékoztat, a magyarázatok minden esetben megfelelőek, így egy opció téves választására hamar fény derül. Bizonyos funkciók, mint a registry-optimizáció, automatikus rendszer-visszaállítási pontot hoznak létre, de a takarító programok a kiválasztott állományokat véglegesen törlik. Ami a takarítás hatékonyságát illeti, konzervatívabb, mint az ingyenes és közkeletű CC-leaner: a tesztrendszeren néhány száz megabájtta többet hagyott fent. Újdonság a Live Tuner, amellyel a futó folyamatok számára biztosíthatunk több vagy kevesebb rendszererőforrást.

Symantec Norton 360 V 5.0

Körkörös védelem: Vírusirtó, biztonsági mentő, rendszertuning, spamszűrő, phishing elleni védelem – ez mind része a Symantec Norton 360-nak. A programot olyan felhasználóknak szánják, akik egyszerűen kezelhető, biztos védelmi rendszert szeretnének használni úgy, hogy eközben nagyon keveset tudnak, vagy akarnak tudni a Windows biztonságáról. Ami azt illeti, a felhasználó nagyon keveset találkozik a program kezelői felületével (a rendszerek biztonságának érdekében üdvözljük a kevés interakciót – hiszen a védelem leggyengébb pontja maga a felhasználó), de túlságosan is keveset: még a telepítés során sem kérdez sokat a program, csak azt, hogy mely modulokat szeretnénk vagy éppen nem szeretnénk telepíteni.

Ha átestünk a legnehezebb lépéseken, a program már hibátlanul ellátja a feladatát, és levadássza a kártékony programokat. Tesztgépünkön egy erre a célra szolgáló víruskollektiót használtunk, természetesen az adatbázis frissítése után. Az eredmény átlag

feletti lett. A 2990-es csoportba tartozó, ma is aktív vírusok 100 százalékát felfedezte a Norton 360, a ritkábban előforduló 141 784 vírus 98,84 százalékát ismerte fel. Az iparági

átlag 97,71 százalék. Az eltávolítás is jobb az átlagnál a maga 96 százalékaival. Ugyanez a helyzet a rootkitek eltávolításával, és még egy előnyt ki kell emelnünk: nem volt fals pozitív találat!

Az adatmentő funkció beállítása után megbízhatóan teszi a dolgát, a helyi mentések mellett online „felhőbe” is feltölthetjük adatainkat, egészen 2 GB méretig. Ennél nagyobb igény esetén a tárhelyért természetesen már fizetnünk kell. A mentések általánosan olvasható formátumokban kerülnek tárolásra, ennek ellenére a Symantec ad egy kis programot ahhoz, hogy bárhol hozzá tudjunk férni a mentéseinkben tárolt állományokhoz.

KOS

Ne halaszd a kötelességeidet későbbre, mert felhalmozódnak a feladatok, és soha nem leszel kész mindennel. Ne vedd a szívedre, ha egy ismerősöd sokat kritizál. Pontosan tudod, hogy jót akar neked. Azt viszont elmagyarázhatod neki, hogy mindezt rossz módszerekkel teszi.

BIKA

Értékelj át a tetteidet, mert egyeseknek szúrhatja a szemét egy-egy húzásod. Most, hogy elkezdődött az iskola, már nem lehetsz olyan fesztelen, mint a nyáron... Nem szeretnél mások hibájából bajba kerülni, ezért inkább kerülöd a csapatmunkát.

IKREK

Ha úgy érzed, fáradékonyabb vagy ezen a héten, az nem véletlen. Vissza kell rázkódní a monoton hétköznapiakba, és ez nem mindig könnyű feladat, de szerencsére neked menni fog. Nincs kedved a barátaid problémájával foglalkozni, úgy gondolsz, abból neked is van elég.

RÁK

Tartsd nyitva a szemed, mert előfordulhat, hogy a figyelmetlenséged balesetet okozhat! Törekedj a külvilágot is észre venni, ne csak a saját gondolataidban megrengj!

OROSZLÁN

Ne hagyd, hogy megpróbáljanak befolyásolni, hidd el, lesz rá próbálkozó! Vidd véghez a saját elképzeléseidet, mert a tiéd a jó. Nem bánád, ha mások inkább a saját dolgukkal törődnének, mint hogy folyamatosan a te apró-cseprő ügyeidbe ütik az orrukat.

SZŰZ

Sokkal többet érdemelsz annál, mint amit az élettől jelenleg kapsz, de ez hamarosan meg fog változni. Meglepő pillanatokban lesz részed, főképp, ha a napokban ünnepled a születésnapodat. Akkor ugyanis a csillagok egy olyan erős együttállást produkálnak majd, amitől az összes problémád megoldódik.

MÉRLEG

Lassan vége az allergiás szezonnak, de rád még mindig hatással lehet. Merj nagyot álmodni, s kezdj is bele a megvalósításba. Tele vagy energiáival, már csak az idődet kell megtanulnod jól beosztani. Nézz utána, hogy milyen technikák vannak erre.

SKORPIÓ

Haladéktalanul pótolj a lemaradásaiddat, különben sosem fogod felvenni a tempót a körülötted súvító világgal. Kivártás, ez az év is csak 365 napig tart! Ha már megvan a nagy Ő, most nagyon jól megértitek egymást.

NYILAS

Szedj virágokat, amíg süt a nap, mert sajnos már nem sokáig lesz így, pedig ez nagyon jó hatással van a lelkedre! Ki kell használni az utolsó meleg napsugarak kényeztető ölelését. Képes vagy rá, hogy segíts az embereknek megoldani a problémájukat. Olyasvalakinek van rád szüksége, aki már sokat tett érted.

BAK

„Bak”-tass lassabban az úton! Ha túlpörgeted az életet, rengeteg fontos lehetőséget hagysz ki. Nem vagy biztos benne, hogy rá fogsz jönni egy probléma megoldására, de azért nekivágsz. Meglátod, hogy a lendületed annyi erőt ad, hogy minden megymajd, mint a karikacsapás.

VÍZÖNTŐ

Egy régi vágyad teljesül azzal, hogy megdicsér valaki, akire mindig is felnézted. A nagy hajtásnak meglett az eredménye, már nem érzed magad olyan elveszettnek, mint régen. A barátaidal közös programot szerveztek. Színház-, mozilátogatás, koncertre mentek vagy egy jó bulit csináltok.

HALAK

Fel a fejjel! Keserű helyzetbe kerülsz, de ne búsulj, mert hamar elvonulnak a felhők! Ne légy szemtelen a családtagjaidal, mert az a későbbiekben visszaüt. Ideje lenne rendet raknod a papírmik között.

Könnyíts az iskolatászkán!

„De nehéz az iskolatáska!” – állapítja meg búsan az évnnyitók elmaradhatatlan dala. A te pakkodban mi van? Könyvek, telefon, ivóvíz, tornacipő, tornaruha, házi feladat, hangszer? Vagy még valami más is? Ne járj görnyedezve egész nap!

A telepakolt táska egy roppant kellemetlen egészségügyi problémát vet föl: a hátfájást.

Nem meglepő, hogy a fiatalok egyre nehezebb táskával közlekednek manapság a megnövekedett iskolai követelményeknek, a kibővült tudásanyagoknak és a rengeteg házi feladatnak köszönhetően. Egyre többen panaszkodnak váll- és hátfájás, amit a túl nehéz felszerelés cipélése okoz. Nemcsak a súly jelent problémát, hanem az is, hogyan hordjuk a táskát. Sokan manapság rendszerint csak az egyik vállukra akasztják, ami nem csupán járás közben rontja a testtartást: gerincproblémákhoz vezethet, valamint a csípő- és a medencetájék is

felemásan van terhelve, ami szintén nem egészséges.

Ha kényelmetlenül érzed magad a nehéz súlytól, akkor érdemes átgondolni, hogy mindenképp szükség van-e mindenre, vagy ki lehet hagyni némi felesleges cuccot a hátizsákból.

Néhány óvintézkedés a túlterhelés ellen:

- egyes egészségügyi szervek ajánlása alapján senki ne cipeljen többet a háti zsákjában, mint testsúlyának a 20 százaléka,
- a hátizsáknak olyan kialakításúnak kell lenni, hogy a derékon is rögzíteni lehet-

sen, így a súly egyenletesen középen marad, nem csúszik el valamelyik oldalra (megelőzve ezzel a gerincbántalmakat),

- a táskának kétoldali rögzítésűnek kell lennie, hogy mindkét vállon rögzüljön a súly,

- ha csak egy vállpántja van a táskának, akkor azt a háton keresztbe kell felvenni, így jobb lesz a súlyelosztása,

- a jó táskáknak széles és kipárnázott, valamint jól állítható vállpántja van,

- a legnehezebb tárgyakat kell legalulra és a háthoz legközelebb elhelyezni a táskában,

- a táskának nem szabad se túl nagy, se túl kicsi lenni a test méreteihez képest, mindkét szélsőség problémákat okoz,

- az újabb táskákat már kerékkel és fogantyúval is felszerelik a vállpántok mellett, így csak húzni kell azokat, bár a lépcsőn mindenképp meg kell emelni, valamint nem ajánlott göröngyös talajon vonszolni őket.

Legyél te is balerina!

Kecses mozdulatok, gyönyörű alkat, kütü és balerinacipő. Ezek a dolgok jutnak eszünkbe erről a táncformáról. Klasszikus és magával ragadó, de emellett miért is érdemes művelnünk ezt a mozgásformát?

Klasszikus balett

A balett az a mozgásforma, amely a drámai cselekményt és az érzelmeket a test mozgásával, a mimikával és a zenével fejezi ki. Az ismert alapmozdulatok az udvari táncokból alakultak ki. A kecses és szép mozdulatsorok elsajátítása azonban korántsem egyszerű, hiszen nem csupán nagy akaratere és kitartás, de nagyon sok gyakorlásra van szükség ahhoz, hogy valaki ügyes táncossá váljon.

A klasszikus balett már négyéves kortól elkezdhető, azonban csak nyolcéves kortól ajánlják a rendszeres órákat, mivel a mozdulatok hatására egyes csontok deformálódhatnak a fejlődés során. Csupán akkor érdemes elkezdeni ilyen fiatalon a balettet, ha valaki profi táncos szeretne lenni, de ha csak hobbiszinten szeretnénk üzni, akkor szinte bárki bármikor elkezdheti.

A balett előnye, hogy fejleszti a pontosságot, a kitartást és az egyensúlyérzéklet is. Az állandó testre való összpontosítás pedig az önbizalmat is pozitív irányba fejleszti.

Kardiobalett

A klasszikus balett előnyei mellett nemcsak az alakformálást, hanem az állóképességünket és a koordinációs képességünket is megnövelhetjük ezzel a mozgásformával, ráadásul pár hét alatt a testtartásunk is sokat javul. Alapja a balettben is megtalálható mozdulatsorok, azonban ezeket sokkal intenzívebb formában alkalmazzák a táncosok. Szinte bárki elkezdheti, kortól és testsúlytól függetlenül. Tehát ha egy egyben klasszikus és energikus, valamint egy formáló és csoportos mozgást szeretnél végezni, akkor mindenképpen érdemes kipróbálnod a kardiobalettet.

Reggeli egészségesen

Azok a tinik, akik megfelelően reggeliznek, sokkal magasabb vitamin- és tápanyagszinttel rendelkeznek, mint az első étkezést kihagyó társaik. Vagyis egészségesebbek! Tényleg elengedhetetlen a helyes reggeli táplálkozás? Az alábbi tények majd segítenek megérteni, hogy miért akarja minden felnőtt azt, hogy valami érdemlegessel töltsd meg a gyomrod minden nap kezdetén.

- Az emberi test 440 kalóriát használ el egy 8 órás alvási időszak alatt. Ezért fontos reggel pótolni a hiányzó energiát, hiszen mínusszal kezd a napot.

- A tinik sajnos leggyakrabban pont a reggelit hagyják ki az összes étkezés közül. A lányok 20 százaléka, míg a fiúk 12 százaléka állítja, hogy az ebéd az első étkezésük a nap folyamán.

- A reggeli kihagyása könnyen túlevéshez vezethet a nap során.

- A szervezetednek utánpótlásra van szüksége, mert az alvás során kimerült, még akkor is enned kell, ha te nem érzed éhesnek magadat.

- A reggeli kihagyásának egyenes következménye az első néhány órán történő gyenge teljesítménynyújtás, dekoncentrátság.

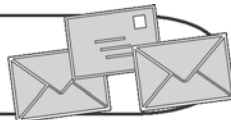
- A reggeli kihagyása miatt a fontos nyomelemekből hiány alakulhat ki a szervezetben, például vashiány, aminek az egyik következménye a gyenge szellemi teljesítőképesség (matekórak).

- Azok a tinik, akik kihagyják a reggelit, rendszerint több zsíros nasit esznek, és később elégedetlenebbek az alakjukkal.

Nem meglepő, hogy az éhes gyerekekre többen panaszkodnak a tanáraik (gyenge teljesítmény, figyelmetlenek, ingerültek, nyűgösek, gyenge a memóriájuk), mint jóllakott társaikra. A jó reggeli segíti a gyerekeket a tanulásban, éberebbek, jobb a memóriájuk, jobban odafigyelnek a dolgokra, mivel jól vannak lakva, telve energiával és szükséges tápanyagokkal.

Tinikorukban a lányoknak több, jó minőségű tápanyagra lenne szükségük étkezéseik során, mint általában, főleg kalciumra, vasra. A kamaszkori növekedés gyorsulása során (10–13 éves kor) érik el felnőtt magasságuk és súlyuk jelentős részét, valamint csontozatuk is kezd végleges formát ölteni. Ezért fontos, hogy elegendő kalciumhoz jussanak ezen évek alatt.

Minél korábban megszokja valaki a rendszeres reggelizést, annál valószínűbb, hogy felnőtt korában is megtartja ezt a jó szokását.

2011. augusztus 6-án tartották meg a XI. Delfin Cup Ada 2011-úszóversenyt. Riportalanyom a Delfin Cup főszervezője és a Delfin úszó-vízilabda klub elnöke, Radovan Tešić (Bato).

- Milyen úszóverseny a Delfin Cup?
- A Delfin Cup eredetileg nemzetközi úszóverseny volt, azonban mára már interkontinentálissá vált, mivel részt vettek rajta csapatok Amerikából, Afrikából és Európából is.
- Az idén hány klub vett részt a versenyen?
- Ebben az évben összesen 38 klub vett részt 460 úszóval 7 országból. Ez az eddigi rekord.
- Hány érmet nyert a klub az idén a Delfin Cup-on?
- Nyertünk: 2 aranyat (Cvetković Nada), 2 ezüstöt (Borđoški Jelena és Mester Katalin) és 1 bronzot (Mester Krisztina).
- Melyik jelentős versenyeken vesz részt a klub minden évben?
- Nekünk a legnagyobb versenyünk egész évben a Delfin Cup, a B-bajnokság, a vajdasági verseny télen-nyáron, és az országos verseny is ugyanakkor játszódik le.
- Miért fontos a B-bajnokság?
- Azért fontos, mert azon csak olyan úszóklubok vehetnek részt, amelyeknek nem áll a rendelkezésükre fedett medence.
- Milyen eredményeket ért el a klub?
- Legnagyobb eredménye az, hogy már 15 éve él. Továbbá minden évben tartunk két úszóiskolát, maratonúszást Adától Moholig, kb. 3400 méteres távon, amelyen részt szokott venni több

Interjú a Delfin klub vezetőjével

mint száz úszó (az idei volt a hetedik), valamint a Delfin Cupot. Márciusban Pámer Hajnalka első lett az országos bajnokságon, valamint a nyáron Borđoški Jelena első lett a Nagyikikindán megrendezett vajdasági versenyen.

- Milyen körülmények között működik a klub?
- Nekünk nem áll a rendelkezésünkre fedett medence. Szezonklub vagyunk, csak június, július és augusztus hónapokban tudunk edzéseket tartani. Az év többi részében az iskola tornatermében tartunk szárazedzéseket, és hetente egyszer-kétszer elmegyünk Óbecsére, ott a fedett medencében edzünk.
- Hogyan lehetne javulást elérni?
- Az sokat javítana az eredményeinken, ha épülne Adán egy fedett medence.
- Magából hogyan lett edző?
- 1993-ban Péterrévén működött egy úszóklub Egység néven. A két lányom, Tamara és Jelena a klub tagjai voltak. Én eljártam az edzéseikre, és segítettem a klub akkori vezetőjének, Korovljevi Mirko bácsinak. 1996-ban már nagyrészt csak adatai és moholi gyerekek maradtak a klubban, így aztán egyeztetünk a szülőkkel, és megalapítottuk a Delfin klubot.
- Ki nyerte az első érmet a klubnak?
- 1997. február 15-én a Vajdasági Abszolút Ifjúsági és Kadét Bajnokságon nyertük meg az első

érmünket (egy bronzot). Eszes Valentina hozta haza a 100 m-es mellúszásról.

- Milyen terveik voltak?
- Szerény terveink voltak. Szerettünk volna minél több gyerekkel foglalkozni, hogy sportoljanak, ne a parkban lézengjenek, hogy jó magaviseletű, okos gyerekek legyenek, és jó sportolók.
- Milyen terveik vannak a jövőben?
- Terveink szerint továbbra is edzünk, részt veszünk a versenyeken, megszervezzük a saját versenyünket, és megszervezzük az úszóiskolát. Az úszóiskolából kiválasztunk néhány gyereket, ők először elsajátítják az úszási technikákat, majd edzésekre járnak.
- Hogyan jut ideje az edzésekre?
- No... azt csak én tudom. Reggel elviszem a feleségem a munkahelyére, utána én is elmegyek dolgozni. Kilenckor elmegyek az edzésre, majd vissza a munkára. Délután, ha van valami programom, megtartja helyettem valaki más az edzést, ha nincs, én tartom.
- Köszönöm az interjút, sok sikert kívánok!
- Szívesen, és köszönöm.

A szezon végén a klub mindig tart egy partit, ahova mindenki vihet annivalót, süteményt. Az eredmények összegzése után a szülők úsznak az éremért. Tavaly esett az eső, de mégis jól szórakoztunk. Remélem ezúttal jobb idő lesz.

Bozóki Andor, 7. e osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Csobánkán jártam

2011. július 4-e és 10-e között elmentem Csobánkára egy nagyon jó táborba.

Csantavérről reggel 6-kor indultunk, és 11.45-kor érkezünk meg. Az út egy kicsit hosszú és unalmas volt, de azért elbeszélgettem Huanitával, Dáviddal és Rebekával.

Mikor odaértünk, csapatokba osztottak bennünket. Én először a sárga csapatba kerültem, de mivel ők idősebbek voltak, átkerültem a sötétzöldekhez.

Még egy igazi álmohajón is hajózáztunk. Ott tartották meg a misét, ott vacsoráztunk, sőt koncerten is részt vettünk. Így telt az első napunk.

Kedden hegyet másztunk, játszottunk. Ezek versenyjellegű játékok voltak, amit a csánigók nyertek, s ezért egész héten át királyi felségnek kellett szólítani őket. Vigasztalásul két doboz fagyit várt ránk.

A csütörtöki nap volt a legjobb, aznap kézműveskedtünk, majd elmentünk Esztergomba fürdeni. Volt ott négy nagyon jó csúszda. Egy kék, egy sárga és két zöld. Rengeteget csúszdázunk rajtuk.

Pénteken Pomázra mentünk, és segítettünk az embereknek. Délután egy tűzoltóautó érkezett a táborba, és mindenkit lelocsolt. Este főzőverseny volt, tarhonyát készítettünk.

Gyorsan elérkezett a vasárnap, a mise után aláírtuk a pólokat. Nagyon sokan könnyes szemmel búcsúztunk. Mi nem kettőkor indultunk haza, hanem öt órakor. Az út során lerobbant az autóbuszunk, így hajnali 3-kor értünk haza. Nagyon jól elmúlt ez az egy hét, jövőre is szívesen elmennék.

Kecsenovics Kitti, 3. a osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

A nyár legszebb napja

Ezen a reggelen nagyon izgatottan ébredtem. Kicsit féltém is, mivel ez volt az első úszómaratonom a Tiszán.

Lázasan készültem és pakoltam minden szükséges dolgot a táskámba. Ebéd után indultunk el. Igaz az út rövid volt, mégis nagyon melegem lett. Alig vártam, hogy megmártózzam a jó hideg vízben. Érkezésünkkor mindenki egy lila pólót kapott, ami a maratonon való résztvevést jelképezte. A vállunkra egy számot írtak, hogy célba érkezésünkkor könnyebb legyen feljegyezni a sorrendet. Én a két és fél kilométeres távot választottam. Egy árnyékos helyen pakoltunk le, és a testvéremmel máris szaladtunk a vízbe. Kis idő múlva a hangosbemondón keresztül a parthoz hívtak minket. A szigethez csónakkal vittek ki minden versenyzőt. A rajthoz álltunk, majd egy alig hallható „hopp”-pal megkezdődött a verseny. Sodort a víz, ezért nem volt nehéz úszni. Negyedikként érkeztem célba. Verseny után még csobbantunk egyet, majd felöltöttünk, és elmentünk a színpad elé, ahol az Edda együttes szórakoztatott minket. Találkoztam a barátnőimmel, és velük sétálgattunk, nézelődtünk a vásárbán.

Ez a nap felejthetetlen élmény volt számomra, mivel nagyon szeretem az Eddát és örülök, hogy előben láthattam őket, de bizony az is nagy öröm, hogy az úszóverseny ilyen jól sikerült.

Horvát Lenke, 7. osztály, Sever Đurkić iskola, Óbecse

Egy nyárom legszebb élménye

Aszünidő néhány reggelén a Kátai-tanyán áébredtünk. A három nap sok érdekességet tartogatott a számunkra. Minden játék feledhetetlen volt, de talán az ügyességpróba volt a legemlékezetesebb. A csapatvezető elmagyarázta a játék szabályait, majd két csoportba osztott bennünket. Legelőször egy úrhajósverset kellett írunk. A csapatunké így szólt:

Úrhajósok vagyunk,
a Földet felfedezni akarjuk.
Nem állít meg minket senki,
mert annak megmagyarázzuk,
mit akarunk mi elérni.

Ebben a feladatban a mi csapatunk nyert. A következő feladat is izgalmas volt. Le kellett

űtünk egymás fejéről az almát. Mikor az én fejemen állt az alma, nagyon féltém, izzadt a tenyerem. Szerencsére a lövő jól célzott, és nem talált el. Mikor nekem kellett célozni, akkor is féltém, nehogy eltaláljam Krisztát. Próbáltam összpontosítani. Sikerült leütni a fejéről az almát. A kötélhúzás következett, amiben a mi csapatunk először vett részt, majd nyert. Végül összegeztük a pontokat. A miénk lett a győzelem.

Ez a nap számomra feledhetetlen maradt, különösen az almajáték. Sokszor összegezzek nek, ha rá gondolok.

Varnyú Adél, 6. b osztály, Samu Mihály iskola, Óbecse

Milyen mókamester vagy?

1. Az egyik barátod nagyot esik melletted. Mit teszel?

- a) Kegyetelenül kiröhögöm, és ott hagyom.
- b) Mellésem, és buta arcot vágok.
- c) Felsegítem, aztán a többiekkel jól kibeszéljük.

2. Melyik a kedvenc vígjátéksorozatod?

- a) Egy rém rendes család.
- b) Férjek gyöngye.
- c) Jó barátok.

3. Melyik állítás illik rád?

- a) Túlságosan is őszinte vagyok.
- b) Mindenből képes vagyok viccet csinálni.
- c) Csak néha nyitom ki a szám, de akkor ütős a beszólásom.

4. Egyik osztálytársad feltűnően színes ruhákban érkezik. Hogyan reagálsz?

- a) Elnevezem papagájnak, és felhívom erre mindenki figyelmét.
- b) Másnap én is úgy öltözöm, és viccet csinálok belőle.
- c) Mondok egy poént, és elfelejtjük az esetet.

5. Mi az egyetlen helyzet, amivel nem viccelnél?

- a) Nincs olyan, én mindent kinevetek.
- b) A szüleimből sosem csinálnék viccet.
- c) Másokat nem tudnék kiröhögni.

6. Min tudsz leginkább nevetni?

- a) Legszebb öröm a káröröm.
- b) A jó grimaszokon bármikor.
- c) Mindegy, csak mások is velem nevéssenek.

7. Kísérteties a csönd. Hogyan dobod fel a hangulatot?

- a) Végignézek a társaságon, és elkezdem cikizni őket.
- b) Gyanús hangokat hallatok, majd elkezdem bámulni a falat.
- c) Egy pillanat alatt kitalálok valamilyen sztorit.

8. Melyik vígjáték szereplője áll hozzád a legközelebb?

- a) Stifler, az Amerikai pitéből.
- b) Adam Sandler, a Távkapcsból.
- c) Ben Stiller, az Apádra ütökből.

9. Ki a kedvenc komikusod?

- a) Eddie Murphy
- b) Jim Carrey
- c) Will Ferrell

Értékelés

Ha legtöbb az a válaszod:

Borat

Te aztán nem kegyelmezel senkinek. Azzal semmi baj, ha mindenből viccet csinálsz, de lehetséges, hogy szóki-mondó stílusod miatt ezt sokan nem nézik jó szemmel. Egy kicsit talán visszavehetnél az őszinteségedből, mert lehet, hogy sokan megsértődnek, és haragudni fognak rád.

Ha legtöbb a b válaszod:

Mr. Bean

Elég rád nézni, és azonnal elindul a nevetés. Persze nem feltétlenül azért, mert viccesen nézel ki! Egyszerűen annyira jól kezeled a poénos helyzeteket és a bénázásaidat, hogy még saját magadon is képes vagy nevetni. Ez pedig dicséretes tulajdonság. Csak így tovább!

Ha legtöbb a c válaszod:

Johnny Depp

Alapvetően nem vagy egy vicces alkat, de ha a helyzet megkívánja, azonnal beindulsz. Keveset beszélsz, nagyon megválogatod a szavaidat, talán pont ezért annyira ütősek a beszólásaid. Néha kicsit mogorva vagy, de egyedi stílusod miatt senki sem veszi zokon.

„Kedves Bizalmas sorok!

Gondban vagyok. A barátnőim és az otthoniak is megjegyezték, hogy nem hasonlítok önmagamra. Tizenkét éves vagyok, és nagyon boldogtalan. Elkezdtek csúfolni is. Nebáncsvirágnak hívnak. Mindez azért van, mert bárki is szól hozzám, rögtön megsértődöm és ordítok. Van barátnőm, aki már azt is mondta, hogy nem barátkozik velem többet, ha nem hagyom abba az állandó ordítóaszt. Nem tudom, mit tegyek, de nem szeretnék rossz viszonyban lenni sem a barátaimmal, sem a szüleimmel. Segíts!

Panci Mancsi”

Válasz:

Kedves Panci Mancsi!

Úgy látom, időben kéred a segítséget, mert a mostani viselkedésed nem rontotta még el túlságosan a barátságaidat és az egész életedet. Ha még egy ideig így folytatnád, biztos, hogy mindenkit elmarnál a környezetedből, és a szüleiddel is elmérgesedne a helyzet. Részben megmagyarázható a viselkedésed, hisz igencsak benne vagy a serdülőkorban. Ez az az időszak, amikor az egész szervezeted változik, felborult benne az eddigi egyensúly, feszültségek gyülemlenek fel, és ilyenkor igencsak gyakoriak a hirtelen érzelmi kitörések, és az érzékenység, amikor a legkisebb szóra is eltörrik a mécses, és nagyon gyorsan váltják egymást az érzelmek. Egyik pillanatban sírsz, a másikban meg már vidám vagy. Mindennek következtében nem megfelelően reagálsz az adott helyzetekben. Döntsd el magadban, hogy ezentúl nem fogsz hisztériázni, kiabálni, sértődötten visszavonulni, mert te tudod, hogy közülük senki sem akar neked rosszat. Hogy át tudjad gondolni a helyzetet, segíthet, ha előbb tízig számolsz magadban, mélyet lélegzel, és csak utána válaszolsz a szüleidnek, barátaidnak. (Felelőskor ezt kevésbé alkalmazd!) Mivel túl sok benned a feszültség, a dühödöt rendszeres sportolással vezesd le, és tartsd megfelelő szinten az energiádat. Erre azért van szükséged, hogy ne robbanj. Segít az is, ha időnként felerősíted a zenét, énekelisz és táncolsz rá a szobád négy fala között, jó hangosan, így nem kell a barátaiddal és a szüleiddel szemben felemelni a hangodat. Persze ezt nem délután 2 és 4 között és éjjel 10 óra után kell csinálni, mert újabb feszültségeket szülhet. Még egy fontos lépés vár rád ezen az új úton. Az, hogy beismerjed a barátaidnak és a szüleidnek, hogy rosszul reagáltál, és ezért bocsánatot kérsz tőlük. Ha odafigyelsz magadra, elkerülheted a hirtelen reagálást. Mi pedig csak szoríthatunk neked!

„Kedves Bizalmas!

A nyári szünidőben megismertem egy srácot, akit megszerettem. Megkérdezte tőlem, hogy mit érzek iránta, és én meg is mondtam neki, hogy szeretem. Sokszor találkoztunk, és rengeteget beszélgettünk. Kiderült azonban, hogy egész idő alatt volt barátnője. Nem tudom, mit tegyek, mert nagyon nehéz elfelejtenem, mindig csak rá gondolok. Mit tegyek, felejtsem el, vagy még van nála esélyem? Kérlek, segíts!

Lilu”

Válasz:

Kedves Lilu!

Nagy csalódás ért, és nehéz helyzetben vagy. Nagyon rossz, ha nem őszinte alapokra épül egy kapcsolat, lényegtelen, hogy barátságról vagy szerelemről van szó. Megesik sokszor, hogy a fiúk és a lányok is, annak ellenére, hogy már van valakijük, jól érzik magukat másokkal, és szerelem is szövődhet belőle. Az azonban gond, hogy a lelkiismerete megengedte neki, hogy miközben a barátnője távol van, egy másik lánynak csapja a szelet, hogy két széken üljön egyszerre. Magadnak inkább azt a kérdést tedd föl, hogy neki van-e nálad még egy esélye. Ha úgy döntesz, hogy igen, akkor a fiú megér még egy próbát. Találkozz vele, kérdezd meg, hogy most hogyan érez, és megvan-e még a barátnője. Megmondhatod neki, hogy igencsak megkavarta az életedet, és nem tudod kiverni a fejedből. Sajnálod, hogy nem volt veled őszinte az első pillanattól kezdve. Ha a fiúnak is komolyan tetszel, ezek után lépni fog. Ha nem, vagy nem akar szakítani a barátnőjével... Hát istenem! Ne búsulj sokáig! Éljél aktív életet, sportolj, kerékpározz, rollerozz, egyedül is és barátnőjével is, és egyszer csak azt veszed majd észre, hogy már egy másik fiúba vagy halálosan szerelmes.

„Kedves Bizalmas sorok!

Tizennégy éves fiú vagyok. A nyári szünidőben sokat táboroztam, és sok új barátom, ismerősöm lett, bekerültem egy teljesen új társaságba, és jól érzem magam velük. Amióta elkezdődött a sulis, a régi haverok is sokan felkeresnek, de úgy érzem, ők már kevésbé fontosak nekem, néha untatnak is, mégsem tudom elképzelni nélkülük az életemet. Mit tegyek, hogy jobban érezzem magamat a bőrömben?! Kérlek, segíts!

Indián nyár”

Válasz:

Kedves Levélíró!

Teljesen normális dolog, hogy a nyári táborozások idején új barátságok, ismeretségek születnek, megesik, hogy azokkal is barátkozol, akikkel a suliban szóba sem áltál. Nem csoda, hisz egy másik oldalatról ismerhetitek meg egymást, és ezekkel a cimborákkal más szerepben, más csoport helyzetbe kerülsz (pl. felnéznek rád), mint az iskolában.

Nehéz helyzetben vagy, mert kevesebbet lehetsz azokkal, akikkel most haverkodtál össze, és nagyon jól érzed magadat velük. Többet kell a régi, megszokott, néha unalmas sráccal együtt lenned az iskolában. A középút: jól gondold át a napjaidat, a hetedet, készíts magadnak napi beosztást, hogy lássad, mire mikor szakíthatasz időt, hogy semmiképpen se hanyagold el az iskolát, a tanulást, hisz nagyon fontos év vár rád. Ha igazi barátok, melletted maradnak, még akkor is, ha nem tudsz annyit bulizni velük, mint régen. Aki valóban a barátod a régiéknél is, azt biztos, hogy továbbra is kedvelni fogod, és vele akarsz majd tölteni az idődet. Ne feledd, hogy bármilyen kapcsolatról is van szó, régiről, újról vagy jövőbeliről, mindegyiket ápolni kell, dolgozni kell rajta, csak úgy élhet sokáig, és válhat a javadra.

A homok kincse

Az ifjú herceg már évek óta járta a világot, két tucat idegen nyelven beszélt, azonban esze ágában sem volt hazatérni. Még többet akart látni a világból, mielőtt megkezdi bölcs uralkodását a saját birodalmában. Felkeresett ugyan számtalan gazdag várost, látott mérhetetlenül szegény falvakat, hófödte csúcsokat mászott meg, barátkozott kannibálokkal, túlélte több őserdei kalandot, hónapokig hánykolódott a viharos óceánon, oroslánra vadászott a szavannákon... csupán a sivataghoz nem volt még szerencséje. Mivel a kíváncsisága nem hagyta nyugodni, ellátogatott hát az arab világba, azzal a szándékkal, hogy szolgájával kettesben keresztülvegeljenek a sivatagon. Jóakarói óvták ugyan, hogy másodmagával, biztonságos kíséret nélkül, meggondolatlanság útra kelni, de ő nem hagyta magát lebeszélni, s egy forró reggelen, hű szolgájával nekivágtak a homoktengernek.

Hatnapi járásra oázist kellett volna találniuk, de a hetedik napon még a nyomát se látták. Ekkorra az ivóvizük elfogyott, a tevék is fáradni látszottak. Már majdnem feladták, amikor a messzeségben pálmafák és kunyhók körvonalai bontakoztak ki.

Először azt hitték délibáb, de ahogy közelebb vonszolták magukat, meglátták, hogy valóságosak mind a fák, mind a kunyhók.

Szokatlanul csendes volt minden. Talán a hőség teszi, s mindenki árnyékba vonult, azért nincs mozgás a házikók körül – gondolta a herceg. Rögvest a víztárolóhoz mentek, azonban legnagyobb meglepetésükre, az csontszáraz volt!

Kétségbeesve néztek körül, amikor a szolga felhívta a figyelmét egy hatalmas repedésre, mely megnyitotta a homokfalat. A hasadékból hűvös levegő áradt, előtte törött vizeskorsó cserepei és üres kulacsok hevertek szanaszét.

A nyíláson átlépve, a herceg meglepetéssel vette észre, hogy az üreg beljebb alagúttá tágul. Égő fáklyája hosszú folyosót világított meg.

Bizonyára vizet kerestek a helyiek – gondolta –, s talán most mind odabenn hűsölnek. De az is lehet, hogy baj érte őket. A herceg, ilyen gondolatokkal a fejében haladt előre.

Egyszer csak emberi alakot pillantott meg. Örvendezve futott felé, amikor észrevette, hogy az kővé van dermedve, vállán kiszakadt tarisznya, lába előtt pedig, kisebb-nagyobb halmokban, apró kődarabok hevertek.

Itt valami rejtély lappang. De nem azért volt kíváncsi a herceg, hogy ennek a végére ne járjon!

Haladt tovább, előre, amikor váratlanul újabb embereket, két egyivású férfit pillantott meg. Testvérek lehettek. Egyikük kezében, taligán, nagy vizeshordó terpeszkedett, de a férfiak, egy tapodtat se tovább, álltukban változtak kővé. A hordó azonban színültig tele volt egyforma, szabályos alakú kődarabokkal.

Odébb egy asszony tűnt fel. Nagy, kerek tál volt a kezében, kavicsokkal púpozva. Ő is ott gyökerezett a földbe, ahol állt.

Ezután egyre sűrűbben bukkant kővé vált helybeliekre, kik nagy ládákat vonszoltak, vagy vizes tartályokat görgettek maguk előtt, megtömve kavicssal.

Már a mélyén járt az alagútnak, amikor neszezést hallott. Egy öreg férfi kővé dermedt alakja mellett, kisfiú kuporgott. Vizeskulacsot szorongatott a kezében, szipogott és... élt.

A herceg karjára vette a gyermeket, aki lassan megnyugodott, és elmesélte, mi történt. Az oázist eltető víztároló valóban kiszáradt. A helyiek vizet keresve letek rá a homokfalat megbontó repedésre. Először tágították, majd ráakadtak az alagútra. Mindenki szomjas volt, egymást legázolva tolongtak át a kapuvá szélesített résen.

Az alagút kisebb barlangba torkollott, ahol, a legnagyobb ámulatukra, egy medencére bukkantak, amely telistele volt kristálytiszta csillogó, hűvös vízzel.

Alig merítették azonban bele, amikor valaki felkiáltott: a víz alatt a medence alja drágakövekkel van borítva, az sziporkázik olyan nagyon!

Már senki nem gondolt a szomjúságra, csak a megszerezhető kincse. Mint az örültek, belevetették magukat a vízbe, és mindenki meríteni akart – a drágakövekből.

A csobolyókba, vizes hordókba, köténybe, korsóba, tarisznyába mind-mind drágakő került!

A medence vize előbb csak zavarossá vált, majd lassan elszivárgott valamerre. Ezt akkor senki nem vette észre, csak igyekeztek kifelé a barlangból, kinccsel megrakodva.

Alig érték el azonban a fele utat, a drágakövek kavicsná változtak, a hordók, ládák, tarisznyák feneké a nagy súlytól kiszakadt, az emberek pedig maguk is kővé dermedtek.

Az ő apja is mohó volt, telerakta a zsebeit kincsekkel, kővé is vált. Vele azonban csak a vízből merítettett, ezért rajta nem fogott a varázslat.

A herceg és szolgája először a vizeshordóban lelt faragott köveket hordta vissza a medencébe, majd sorban, minden megkövült alak mellől begyűjtötték azokat. Összeszedték az alagútban elszóródott kavicsdarabokat is.

Ahogy egyre jobban beborította a medence alját a sok kő, elkezdtek színesedni, szikrázni, s közöttük ismét felbugyogott a tiszta, hűsítő forrásvíz.

A herceg és a szolga merítették maguknak a vízből. Miután szomjukat oltották, minden kővé vált alakot meghintettek vízzel, mire azok megelevenedtek.

Összeszedték az eldobált kulacsokat, a törött korsók helyett újakat hoztak, s mindet megtöltötték... vízzel.

Már senkinek nem kellett a drágakő, mert tudták, a barlang nem engedi a kincsét elvinni, a tolvajokon bosszút áll. Eközben rájöttek arra is, hogy mégiscsak gazdagok lettek, hiszen vízre letek, s a sivatagban mi lehet nagyobb kincs az életet adó víznél!

A herceg épségben átért a sivatagon, de amikor elmesélte a vele történeteket, nem hittek neki, csak összesúgtak a háta mögött: agyára ment a forróság, megbolondította az arab csodavilág, s mesét szó, mint Seherezádé...

Hulladékmegelőzés az iskolában

Megfigyelted már, hogy mennyi és milyen szemét keletkezik a suliban? Akad szép számmal az üdítős palackokból, a kólás dobozokból a tantermi szemetesekben, és akkor még csak a tízórai melléktermékeire gondoltunk. De születnek jegyzetek, dolgozatok, piszkozatok, kifogynak a tollak, elkopnak a ceruzák... És ezek mind-mind előbb utóbb a szemétben kötnek ki. Lássuk tehát, hogyan lehet az iskolából származó hulladékmennyiséget csökkenteni!

A tízórai maradácai

Használj többször használható csomagolást! Zacsó, fólia, szalvéta, és csak aztán a szendvics? Biztos, hogy kell ennyiféle csomagolás? Rövid idő után ezek mind a kukában kötnek ki. Kérj a szülinapodra egy hosszabb ideig használható kulacsot és

uzsonnásdobozt! Az előbbi kiváltja a pillepalackot, utóbbi rekeszeiben viszont jól elfér a szendvics, a nasi és a gyümölcs is, a benne lévőket pedig szükségtelen más anyagokba csomagolni. Ezek egyébként készülhetnek újrahasznosított műanyagból is, ha ilyet találsz, válaszd azt! A textilszalvéta is sokszor használható, mosható, és sokkal egyedibb is, uzsonnászákot és palacktartó zsákot pedig otthon varrhattok közösen, ami szintén tartós, és egyedi tervezésű is lehet.

Vigyél hazait! – Vigyél az iskolába házi készítésű keksz, süti, otthon összeállított szendvicset, házi szörpöt vagy teát! Ezek általában nemcsak hogy finomabbak a bolti készételeknél, de sokkal kevesebb csomagolóanyag is jár hozzájuk, így kevesebb szemét keletkezik, ha ezeket eszed-iszod.

Ha reggel elaludt a család, és nem volt idő a tízórai elkészítésre, a büféből kell a reggelit beszerezni, akkor is figyelj a csomagolásra is, és ne csak a csipszre, csokira fájjon a fogad! Lehet, hogy a közeli gyorsétterem sültkrumplija vonzóbb, mint a menza főzeléke, de gondold végig, mielőtt az ebédpénzt hamburgerre és kólára költöd,

hogy az étkezde étrendje a te egészségedre koncentrálva lett összeállítva, másrészt a gyorsétteremben nemcsak az ételre költöd a zsebpénzed, csábító csomagolást is kapsz érte, amit aztán ki kell dobni!

Minden évben új cuccok?

Iskolatáska, tolltartó, tesizsák, tisztasági csomag, mappa, radír, hegyező, színes cerka, órarend... – Ha minden évben a legújabb stílusú, formájú, mintájú cuccra cserélnéd az előző évi iskolai eszközeidet, ne csak a családi kasszára gondold, hanem a környezetre is! Válaszatok a szüleidvel olyan eszközöket, amik tartósak, esetleg át lehet őket alakítani, meg lehet javítani! Ha kicsit meguntad a tolltartód, változtass rajta, fess át, matricázd, készíts rá cipzárhúzó! Tuti, hogy a tied lesz a legegységesebb és legtrendibb a suliban. Órarendet is rajzolhatsz magadnak maradék kartonra! Legyél kreatív!

Vigyázz a dolgaidra! – Óvd a cuccaid, vigyázz rájuk, hogy sokáig használhasd őket! Ha már kinőtted a táskát, és van kisebb tesód, hadd használja tovább ő, ha szeretné! Ezzel a húzással szintén csökkenhet a szemét mennyisége.

Itt az iskola, ami a kötelesség, koránkelés miatt nyomasztó lehet. Biztosan te is szívesebben veszel majd elő egy-egy tankönyvet/füzetet, ha vidám és színes. Azonban nem mindenkinek adatik meg a legmenőbb füzet és csomagolópapír megvásárlásának lehetősége. Íme néhány tipp, amivel te is fillérekből felturbózhatsz a legegységesebb, legolcsóbb füzeteket is.

Idézetek

Minden írószertartóban lehet kapni postai csomagolópapírt. Ha nem szereted a szürkés újra-papírt, a sima fénymásolópapír is tökéletes. Csomagold be vele a füzetet vagy könyved, majd vedd elő néhány színes filcet, tollat és írkdél tele a borítót a kedvenc idézeteiddel! Minél színesebb, annál jobb!

Készíts kollázzt!

Biztosan neked is rendelkezésre állnak maradék csomagolópapírok, régi felesle-

Tippek füzetdekoráláshoz

gessé vált magazinok, esetleg matricák. Készíts lendületes borítót kollázssal. Válogass össze képeket kedvenc sztárjaidról, állataidról, vagy épp csak válassz mintás csomagolópapírt, és ragasztgassd rá a kivágott képeket. Akkor néz ki a legjobban, ha az egész képek borítják, és nincs üres felület.

A szívárvány minden színében

Ha jobban kedveled az egyszerűbb megoldásokat, vásárolj néhány csomag színes papírt, és vond be velük a könyveket, füzeteket. Különböző színű papírokból vágj ki egyszerű formákat (pl. kör, háromszög, szív

stb.), és véletlenszerűen ragasztgassd fel őket a borítóra. Próbáld meg minél több színösszeállítással.

„Csendélet”

Ha szeretsz rajzolni, jó megoldás lehet, ha minden füzetre az adott tantárgyra jellemző mintát rajzolod (pl. irodalom: könyvek, kémia: kémcsövek stb.). Lehet ez egy apró jellegzetesség, ami az egész borítón mozaikszerűen ismétlődik, de lehet egy teljes „kompozíció” is a füzet elején. Légy kreatív!

Üvegfestékekkel fóliára

Keressd elő az üvegmatrica-festékeidet és az átlátszó könyvborító fóliákat! A könyveket/füzeteket borítsd be egyszínű papírral, ezután jöhet a festés. A fóliának arra a felére fess, amely a csomagolás után belül marad (egyúttal arra is ügyelj, hogy bármilyen mintát festesz is, a végén a fonákja lesz látható), ugyanis teljes száradás után is még egy napig ragad a felülete. Ez talán a legköltségesebb megoldás, de egyben a legkülönlegesebb is.

Ha van időd, művészkedj egy kicsit, jó hatással lesz a közérzetedre, és a sulira is könnyebben ráhangolódsz.

TARKA OLDAL

								ZS	
		✿				✿			
								✿	
✿	CS	✿		✿	✿	✿	✿	✿	
	✿		✿				✿		
									GY
								✿	
✿									

Berakós rejtvény

Két szomszéd találkozik. Az egyik összecsapja a kezét, és azt mondja:

– Hogy néz ki maga?

– ...

A választ a rejtvényben találod, ha berakod a szavakat, betűhalmazokat a rejtvényrácsba.

Kétbetűsek: AL, EI, ZN.

Hárombetűsek: ADO, ALO, BIA, DÚL, IDA, KAL, KÚT, ÖLI, RÚD, SEK, ZÖM, ZSÚZ, SZÚ.

Ötbetűsek: AMÉLI, KIADO, KÖTET, KRIMI, SZOFI.

Hatbetűs: LANGYOS.

Nyolcbetűs: TAKARGAT.

Kilencbetűs: TIEDAFELE.

Tízbetűs: APOLITIKUS.

Tizenegy betűsek: RÚTKISKACSA, TÖRÖKKANIZSA.

Betűrejtvények

1 HOZ

2 K : OL

3 $\frac{TTT}{2}$ NY

4 SZÓ SZÓ BAJ

Skandináv rejtvény (24.)

2001. szeptember 11-én terrortámadás következtében megsemmisült New York szimbóluma, a két 110 emletes iker toronyház.
Rejtvényünkben az itt székelő központ nevét rejtettük el.

	OLASZ FOLYÓ	▼	GONDOS, PONTOS ILLATOS VIRÁG	▼	NEM EREDETI (ÉK.H.) DÉL	▼	SEBEN KÉPZŐDIK ÜTEM	▼	IRÁNYOMBA	▼	LELEPLEZ	▼	◆
	WATT								PAD VÉGE		CÉRIUM		
	1												
	AUTÓ AL-KATRÉSZE	▶	RÓZA EGYNEMŰI Ó. C.	▶	... MAIL ZÉRÓ	▶		▶	EURÓPAI NEMZET NÖVÉNYI FORRÁZAT	▶			
									„T”		A 2. SZEMÉLY BŐR		
2	NÉVELŐ	▶	LENG BETŰI	▶	MAJDNEM LECSÓ	▶	ZALKA MÁTÉ	▶	ÉRTELMESEN LÉNY 50	▶			
	45	▶	SUGÁR T. N. K.	▶	RÓMAI PÉNZ NÉPIES SÜTŐ	▶	EGYETEMI DÍSZTEREM	▶		▶	1450	NÁTRIUM ISA BETŰI	
	ELÓTAGKÉNT KÖZÖTTI (INTER)	▶		▶	◆	KÖTŐSZÓ	HANGTALAN TUSA KARÁDY KATALIN	▶		▶	SZÉL BETŰI RANGJELZŐ		
	NŐI NÉV	▶		▶	FESZÍTŐ-ESZKÖZ EZ	▶	EME	▶	SZÁRNYAS ÁLLAT 500	▶			
◆		▶		▶		▶		▶		▶		ZAMBIA	▶

Anagramma

ÁLMOS

MÉTER

ZÁLOG

ŐRSZEM

PERES

VÁROS

TÜZES

KENED

TÁRCSA

RETESZ

- Hol nyaraltatok az idén? – kérdezik Petit a barátai.
- Afrikában.
- Nagy volt a hőség?
- Ne is kérdezzétek, a tojás megfőtt a napon.
- És hol volt a szállásokat?
- Tíz kilométerre az egyenlítőtől.
- Északra vagy délre?
- Északra...

A poént megtudod, ha a jobb oldalon levő szavak betűit más sorrendbe rakod, és beírod a rejtvényrácba.

Szóbetoldó

		T					R		
	C	S					G	Ő	
E	L	R					S	Z	T
	S	Z					G	Ő	
		S					R		

Csak egyetlen szót kell találnod a megfejtéshez, csupán arra ügyelj, hogy értelmes szavak alakuljanak ki.

Lóugrásban

I	E	Ü	D	E
Y	O	I	M	L
Z	S	N	G	H
T	G	P	D	L
A	Ö	Á	O	Y

Két tahiti bennszülött ellátogatott strandra, ahol életükben először látnak vizisít.

- Szerinted miért megy olyan gyorsan az a csónak? – kérdezi az egyik.

- ...

A választ megtudod, ha a lóugrás szabályai szerint fejtetted a rejtvényt.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Lóugrásban

	1		2		3			
A	R	A	M	Ó	T	N	R	O
GY	✿	R	E	✿	A	L	✿	A
Ó	M	A	R	A	K	A	G	Ó

A lóugrás szabályai szerint fejtetted.

Hiányos közmondások

1.. T . D . S H . T . L . M

2. T . N . L . J , H . G . Y B . L . D . G . L . J

3.. K . M . R , . Z N Y . R

Pótold a hiányzó magánhangzókat.

Számos dominó

237	458	685	519	757
17	37	38	46	

Figyelmesen nézd meg a felső számokat, s már rá is jössz, hogyan alakultak az alsó számok.

A 23. szám megfejtései

Keresztrejtvény

- Ezer eurót fizettem, hogy lássam, hogy esik az eső külföldön.

Betűrejtvények

1. Nagybecskerek, 2. Gunaras, 3. Szőreg, 4. Palánka

Keresztszavak

Vízszintesen: szederbor, esti mesék, legelsőre
Függőlegesen: földieper, megemlíti, cseresznye

Játék a szavakkal

portugál

Körszámтан

532 – az első számot megszorozzuk 4-gyel és beírjuk a körökbe, majd kivonunk belőle 15-öt és így folytatjuk

Betűdominó

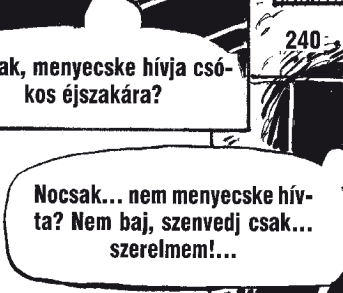
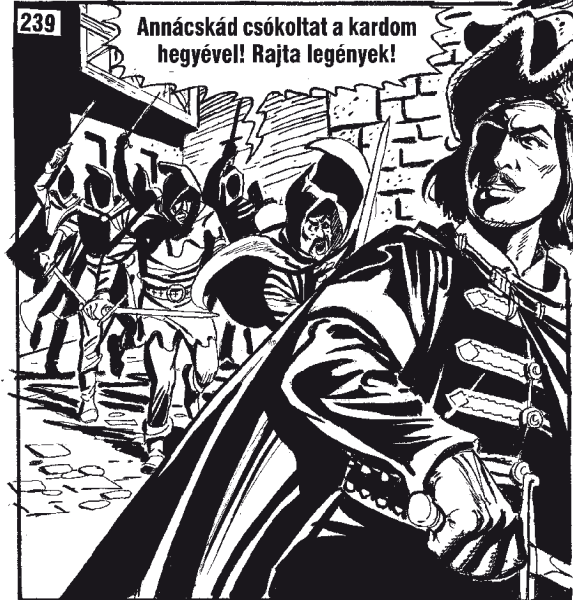
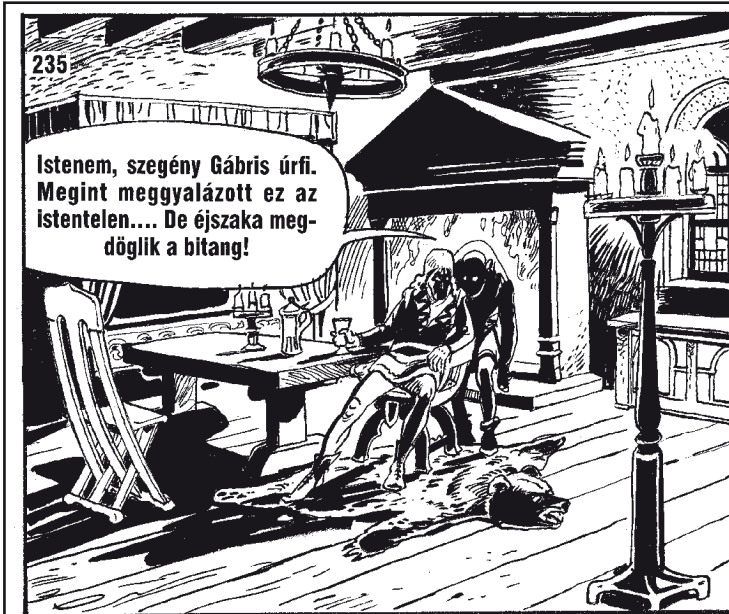
bírsalma

Kitöltőcske

szüret

A fekete lovag

Hunyadi József regényéből
írta és rajzolta Fazekas Attila

(Folytatjuk)

UTAZZ VELÜNK!

Hétvége Amsterdamban

Rijksmuseum

Centraalstation

Hol vannak azok a régi, békés családi vasárnapok? Eláruljuk: Hollandia tulipános, fapapucsos, biciklis fővárosában, Amsterdamban. Ruccanjunk hát ki oda, ha többre nem telik, legalább egy hétvégére!

Egyszerre mozgalmas és pihentető ez a gyönyörű város, hatvan csatornájával, hídjaival, 17. századi, mesébe illő partíciusházaival, múzeumaival, zsbongó piacaival, extrém boldságaival...

A Gracht annyit jelent: csatorna. Minden városrésznek megvan a saját grachtja, ezek keresztbe-kasul átszövik Amsterdamt. Mindenkít hajókázásra csábít ez a Velencéhez hasonló hangulatú, pompás vízi út, még a helyiek sem untak rá a hagyományos, vasárnapi, családos hajókirándulásra. Városnézésre jobbat ki sem lehet találni. Nappal úszó páholyból figyelhetjük a part menti nyüzsgést. Lehet leskelődni is: a függönyöztetlen ablakok nem csinálnak titkot a fölöttébb eredeti lakberendezésekből. Este is legalább olyan szép a kivilágított épületek és hidak látványa.

A múzeumok száma meghaladja az ötvenet. Szinte kötelező megnézni a Rijksmuseumot – Nemzeti Múzeum –, valóságos kincsesházát a holland műkincseknek és a nagy

némalföldi festők (Rembrandt, Frank Hals, Vermeer) remekműveinek. Készüljünk föl rá, hogy itt és a világhírű Van Gogh Múzeum előtt is állandóan hosszú sorok kígyóznak. Érdekeség a Lakóhajó Múzeum is. Ki ne lenne kíváncsi, hogyan élnek a csatornákon lehorgonyozott lakóhajókban. Én már tudom: nagyvonalúan. Gyengébb idegzetűek nagy ívben kerüljék el

Albert Cuyp piac

a borzalmak és kínzások kicsiny múzeumát. Túltesz a legvadabb horrorfilmen. Inkább látogassatok el Rembrandt otthonába!

Ha megéheztünk, hát: együnk valamit. Például a helyi nemzeti csemegét, az Északi-

tengerből frissen kihalászott heringet. Sóban pácolják és egyben nyelik le, a hagymát meg utánaküldik! Ez azonban az edzetlen gyomornak sok lehet, mi maradjunk a mustáros ecetben pácolt, vagy párolt, szeletelt változatnál. Ha jót akarunk olcsón enni, keressük az „eetcafé” feliratú falatozókat. A hollandok hagyományos étele a stamp: sárgarépás krumplipüré, főtt füstölt kolbásszal, párolt káposztával. A mélyebb zsebű inyencek pedig keressék fel a belváros legpatinásabb, ötszáz éves éttermét, a Haesje Claest. Ruszstikus környezet, kifogástalan konyha, és azért az árak se jajdeborzasztóak...

Miután megtömtük bendönket, járjuk le a jó ebédet: látogassunk el Európa egyik leghíresebb szabadterei vegyes piacára, az Albert Cuyp utcába. Az a fáma járja: ami itt nincs, azt ne is keressük máshol! Jó hely a Waterlooplein, a híres bolhapiac is, a retrókütyükre, kamu vagy valódi régiségekre, mindenféle örületre vadászók eldorádója. Van Gogh ecsetjére méltó a Muntplein – Munt tér – virágpiaca, mely valóságos tulipánszőnyegként terül a lábunk elé...

V. Zs.–N. L.

Aréna

Lakóhajó

Légy és kapszula

Új lemezzel rukkol elő a kaliforniai csípős rockbanda, a Red Hot Chili Peppert, vagy ahogy rövidítjük, a RHCP. A funk és a punk-rock keverésével jellegzetes stílust kialakító csapat legutóbbi stúdióanyaga, a Stadium Arcadium című dupla album 2006-ban jelent meg, így érthető, hogy rajongóik már tükön ülve várták az újat. A lemez producere Rick Rubin, aki korábban az AC/DC-vel, a Metallicával és a System of a Downnal dolgozott együtt.

A Red Hot Chili Peppers friss lemezét egy szám előzte meg, a The Adventures of Raindance Maggie, amelyhez a klipet egy házetetőn forgatták. Az új album az I'm With You címet viseli, a tetején pedig egy légy látható egy kapszulán, ami Demian Hirst kortárs művész munkája.

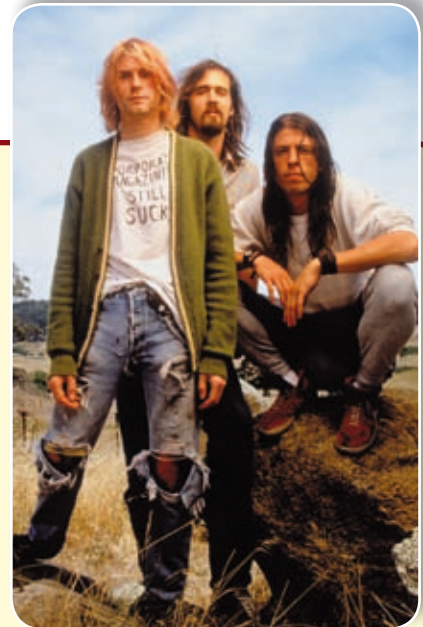
Az Anthony Kiedis énekes és a basszusgitáros Flea által vezetett Red Hot Chili Peppers eddig kilenc stúdióalbumot készített. A csapat dobosa, Chad Smith pedig tavalyelőtt dzsesszes szólóalbummal jelentkezett. Az együttes új gitárossal, Josh Klinghofferrel készítette az új lemezüket, miután a zenekarból 2009 végén kilépett John Frusciante, az addigi gitáros. Klinghoffer az elmúlt években együtt dolgozott például Perry Farrell-lel (Jane's Addiction), Tricky-vel, PJ Harvey-val és a Gnarls Barkley-val. Az új tag a gitár mellett billentyűs hangszereken is közreműködik, zenét szerez és énekel is.

John Frusciante 1989 és 2009 között volt a Red Hot Chili Peppers gitárosa, korábban Hillel Slovaké. Frusciante a csapat negyedik albumán, a Mother's Milkben játszott először, ezt követően ő pengetett az 1991-ben megjelent, ma már klasszikus Blood Sugar Sex Magik című albumon és a zenekar turnéin is. A következő év elején kilépett, helyét ideiglenesen Dave Navarro, a Jane's Addiction gitárosa foglalta el, majd Frusciante visszatért, és 1999-től ismét ő határozta meg a sztár csapat zenéjét – egészen 2009-ig. A zenekar tehát többször váltott gitárost, de a többi tag szerint Josh Klinghoffer remek fic-

kó, és máris beilleszkedett a csapatba. Chad Smith azt is elmondta, hogy az új gitáros gőzerővel beszállt az összes létező feladat megoldásába is: – Josh egy igazi kreatív erőember. Azonkívül, hogy gitáron játszik, zenét is ír, ráadásul énekelni is tud, és billentyűn is játszik, tehát nagyon hasznos tagnak számít – mondta a dobos.

A Red Hot Chili Peppersnek az I'm With You a tizedik stúdióalbuma. A rocktörténelem egyik legsikeresebb zenekara eddig több mint hatvan millió albumot adott el, ebből öt platina lett. Hat Grammy-díjat nyertek, többek közt pl. a Legjobb Rock Album díjat a Stadium Arcadiumért, a Legjobb Rock Előadás díjat a Dani Californiáért, a Legjobb Rock Dal díjat a Scar Tissue-ért, és a Legjobb Hard Rock Vokális Előadás díjat a Give It Away-ért. Mindemellett a zenekar tartja minden idők legtöbb kislemezének toplistás rekordját, az Alternative Rádióon, összesen 11 dallal, 81 hétig szerepeltek az első helyen.

Az I'm With You-ról, Chad Smith elárulta, hogy már tavaly októberben készítették demókat, de csak mostanra érezték elég

erősnek az anyagot ahhoz, hogy Rick Rubin producerrel stúdióba vonuljanak.

Nirvana forever

A már korábban is működő és ismert Red Hot Chili Peppers akkor vált valójában halhatatlanná a rock színtéren, amikor berobant az Under The Bridge című számmal, a Blood Sugar Sex Magik albumról. Ez pont akkortájt volt, amikor a Nirvana a Smells Like Teen Spirit szerzeménnyel hódított.

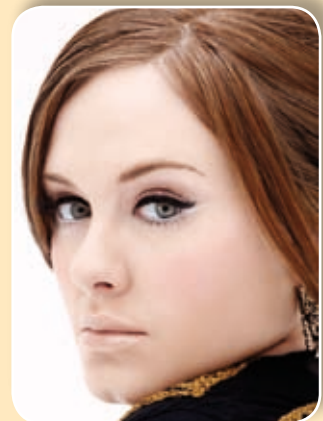
E hónapban húsz éve annak, hogy boltokba került a rocktörténelem elmúlt két évtizedének egyik legfontosabb albuma, a seattle-i Nirvana kultikus, Nevermind című nagylemeze, amelyen az említett számuk is található. A kiadvány a jubileum kapcsán újból megjelenik, több változatban.

A leggazdagabb, Super Deluxe-verzió négy CD-t és egy DVD-t tartalmaz. A CD-ken a remaszterelt album dalai mellett eddig kiadatlan szerzemények, kislemezek B oldalas zeneszámai, koncert- és rádiófelvételek, valamint próbatermi – köztük a Butch Vig producerrel készített – demók szerepelnek. A DVD-n egy eddig kiadatlan koncert, és a zenekar egyetlen koncertfilmje látható.

Összeállította: L. M.

Adele énekelhet a James Bondban

Az új évezred egyik legjobb énekesnője egy tévéinterjúban bökte ki, hogy ő az egyik esélyes a soron következő 23. James Bond-mozifilm főcímdalának elneklésére. A három MTV díjat besöprő énekesnő egyelőre semmi konkrétumot nem árult el ezzel kapcsolatban, de hamarosan kiderül, hogy ki lesz a kiválasztott, hiszen az új James Bond-film premierje jövő novemberben lesz, méghozzá a legelső 007-es produkciónak, a Dr. No hatvanadik születésnapján. Adele előtt egyébként olyan nagy sztárok adták már a hangjukat a James Bond filmeknek, mint Alicia Keys, Madonna, Paul McCartney, vagy Tina Turner, úgyhogy nem babra megy a játék.

Marc Anthony új albumot ad ki

Legjobb klipek listája

Az amerikai MTV (Music Television) augusztus 1-jén ünnepelte harmincadik születésnapját. Ebből az alkalomból a Billboard magazin közvélemény-kutatást végzett, a szerkesztőség arra volt kíváncsi, melyek az egyes évtizedek legjobb videoklipjei.

A klipeket három kategóriába sorolták, évtizedek szerint. A nyolcvanas évek kategóriában Michael Jackson klipje (Thriller), a kilencvenes évekbeli videók között Britney Spearsé (Baby One More Time), a kétezres évek első évtizede kategóriában Lady Gagáé (Bad Romance) győzött. A pop királya az egyetlen, aki mindhárom rangsorban szerepel.

Természetesen nem mindenki egyezik a listával, érthetetlen is, hogy például miért maradt le Duran Duran Wild Boys-a, a Genesis Land of Confusionja, a Soundgarden Black Hole Sun-ja stb.

A legjobb videoklipek – nyolcvanas évek

1. Michael Jackson: Thriller
2. Madonna: Like a Prayer
3. Cyndi Lauper: Girls Just Want to Have Fun
4. A-ha: Take on Me
5. Prince: When Doves Cry
6. Peter Gabriel: Sledgehammer
7. Duran Duran: Hungry Like the Wolf
8. Run-D.M.C. & Aerosmith: Walk This Way
9. The Police: Every Breath You Take
10. Janet Jackson: Rhythm Nation

A legjobb videoklipek – kilencvenes évek

1. Britney Spears: ...Baby One More Time
2. Michael Jackson & Janet Jackson: Scream

3. Madonna: Vogue
4. Korn: Freak on a Leash
5. Nirvana: Smells Like Teen Spirit
6. Eminem: My Name Is
7. Missy Elliott: The Rain (Supa Dupa Fly)
8. TLC: Waterfalls
9. Guns N' Roses: November Rain
10. Jamiroquai: Virtual Insanity

A legjobb videoklipek – kétezres évek

1. Lady Gaga: Bad Romance
2. Britney Spears: Toxic
3. Panic! at the Disco: I Write Sins Not Tragedies
4. Michael Jackson: You Rock My World
5. Beyoncé: Single Ladies (Put a Ring on It)
6. Rihanna: Disturbia
7. Eminem: The Real Slim Shady
8. Katy Perry: Firework
9. Red Hot Chili Peppers: Californication
10. Missy Elliott: Get Ur Freak On

Az éppen válófélben lévő Marc Anthony a jelek szerint a munkába temetkezett, néhány napja ugyanis bejelentette, hogy újra angol nyelvű albumot készít, erre pedig több mint tíz éve nem volt példa. A latin szupersztár eddig egyébként összesen tizenegy nagylemezt jelentetett meg, de ebből mindössze kettő készült angol nyelven. Anthony már jó ideje dolgozik az új albumon, a lemez előkészületi munkái már évekkel ezelőtt megkezdődtek, de az utóbbi időben felgyorsította a munkatempóját. Időközben Marc Anthony és Jennifer Lopez válásán csámcsog a fél világ: a legutóbbi pletyka ezzel kapcsolatban, hogy Marc Anthony állítólag Will Smith feleségével is félrelépett.

Keith Richards, a megmentő

Keith Richards, a halhatatlan Rolling Stones rockegyüttes gitárosa 4800 dollárt utalt át egy angol rádióállomásnak, amit ezzel megmentett a bezárástól. Júliusban egy villámcsapás miatt megrongálódott az angol Angel Radio adótornya. A csatorna sajnos nem tudott forrást találni a javítási költségekre, így a rádiót a bezárás fenyegette, egészen addig, amíg nem érkezett el hozzájuk a 4800 dolláros, azaz megközelítőleg négyezer eurós csekk, amelyen Keith Richards aláírása díszegett.

– Először azt hittük, hogy ez a csekk egy vicc, azután viszont a könyvelőink megerősítették, hogy valóban Keith Richards állította ki. Nagyon hálásak vagyunk neki, rendkívüli izgalommal tölt el bennünket, hogy ő is kedveli a rádiókat – mondta Bev Webster, az Angel Radio programigazgatója.

Ptujban a doroszlói bringások

Emlékkép Bihaćból

Ptuj tűzoltóparancsnokával a Doroszló-bike bringásai

A Doroszló-bike bringásai, akik már néhány éve lapunk szerény védnökségével róják rissz-rossz útjainkat a jagodinai kirucanásuk után (melyről korábban már beszámoltunk) a nyáron a boszniai Bihać, majd a szlovéniai Ptuj felé vették az irányt. Ez utóbbi útjukról egy rövid beszámolót is küldtek.

Augusztus 13-án indultunk Doroszlóról, ezúttal csak ketten: Kovács Géza és jómagam, Kovács Katona Béla. Első nap 130 kilométert tettünk meg a Dráva menti főúton s a horvátországi Orahovicán aludtunk... Má-

sodik nap újabb 130 km következett Koprivnicáig, a harmadik napon pedig „csak” 90 km (és a szlovén „uniós” határ átlépése) Ptujig. Ott két napot maradtunk, fogadott minket a polgármester és a helyi tűzoltó testület vezetősége, minek során közösen megkoszorúztuk Szent Flórian szobrát a város főterén (a doroszlói tűzoltók koszorúját a barátság jeléül hoztuk). Jót lubickoltunk és egy napig pihentettük hátsó fertályunkat a ptuji élményfürdőben, majd másnap reggel hazafelé fordítottuk a kerékpárok kormányát.

Ormožt elhagyva kiléptünk Szlovéniából, és Csáktornyan (Čakovec, Horvátország), majd a magyar határon át Berzencéig karikáztunk el. Egy jó alvást követően 130 kilométert tekerünk Harkányig, ahol ismét aludtunk és erőt gyűjtöttünk az utolsó szakaszra: még 120 kilométeres út várt ránk Doroszlóig. 744 kilométer megtétele után állva ugyan, de igen jó étvágyal fogyasztottuk el a finom vacsorát, amivel családjunk várt minket!

Üdvözlö a szerkesztőséget és a Jó Pajtás leendő bringásait és tűzoltóit

„János ifjabbik veje”: Béla

A bulgáriai Nova Zagorában immáron 13. alkalommal meghirdetett nemzetközi rajzversenyen sikeresen szerepeltek a szabadkai EmArt Műhely növendékei. Díjazottak: **Rác Gyöngyi, Stefan Rogić, Gabriela Ilić, Daniel Livingston és Vita Miković**, ezenkívül a műhely mentora, valamint a csoport megkapta a legjobb kollekcióért járó díjat is. A pályázatra a világ 25 országából összesen 2048 munka érkezett.

Gyöngyi

Stefan

A Doroszló-bike szeptember 25-én kerékpáros találkozót szervez Doroszlón a következő programmal:

8.30–9.30 A résztvevők regisztrálása

9.30–10.00 Ünnepeles köszöntő

10.00 Start

17.00 Célba érés, majd vacsora

Regisztráció: 800 Din.

A résztvevők pólót, üdítőket (üdítő italok, csokoládé, kroasan, banán) kapnak a túra három ellenőrző pontján, majd vacsorát

(Doroszlói csirkepaprikást)!

Infó: bamso@EUnet.rs, 061/19-03-225 (Béla)

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka Matice srpske, Novi Sad

82+79(02.053.2)

ISSN 0350-9141

COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Tájékoztatási, valamint
Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

Szerbiai Művelődési
Minisztérium

A határon túl élő magyarok
megsegítéséért

TippNet INTERNET

Internet szolgáltatás

ADSL - Wireless - DialUp

Számítógépek árusítása

kedvező hitelfeltételekkel

Hálózatok telepítése és karbantartása

(024) 555-765 Karadjordje Út 2. Szabadka
support@tippnet.rs www.tippnet.rs

Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

- YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
- Kiadja a Magyar Szó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Megbízott igazgató: **Bordás Győző** ■ Megbízott főszerkesztő: **Varjú Márta** ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
- Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■
- Kéziratokat és képeket nem örvünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/557-304 ■
- Dinárfolyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38–42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
- Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■
- Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■
- Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerek@jopajtas.info ■